

GÖMÖRI HÍRMONDÓ

Putnok város közéleti lapja

XIX. évfolyam 2. szám

2008. február

Ingyenes

Megmozdultak a rendőri erők közbiztonságunk javítása érdekében

Január 25-i ülés témája volt a rendőrségi beszámoló tárgyalása. Dr. Varga László rendőr-naggyal, ózdi rendőrkapitányal és Tóth Lajos rendőrhadnaggyal, putnoki őrsparancsnokkal beszélgettünk.

Varga László 16 éve van a rendőr pályán. Ózdi születésű, itt érettségizett, elvégezte a Rendőrtisztí Főiskolát nappali tagozaton bünyügyi szakon. A diploma kézhezvételét követően visszatelapült Ózdra. Gyakorlatilag azóta az Ózdi Rendőrkapitányságon

dolgozik. Nyomozóként, vizsgálóként, fővizsgálóként kezdte a pályafutását. A vizsgálati osztály vezető posztját sikerült elnyernie. Később az átszervezést követően az életvédelmi alosztály vezetője lett. Legutoljára a Bünyügyi osztályt irányította. A legutóbbi két évben Pinkóczi kapitány úr helyettese volt. Január 1-jétől az ózdi kapitányi szék megüresedett. Főkapitány úr január 25-én kinevezte az Ózdi Rendőrkapitányság vezetőjévé.

Elvégezte a jogi egyetemet Pécsen. Számos továbbképzésen

vett részt. Rendészeti szakvizsgálóval rendelkezik, vezetőképző tanfolyamot végzett, konfliktuskezelő tréningeken vett részt. Úgy érzi, az elmúlt 16 év kellőképpen alkalmas arra, hogy ezt a beosztást nagy szakmai felkészültséggel tudja ellátni.

Tóth Lajos 10 éve teljesít szolgálatot a rendőrség kötelékében. Pályafutását a Miskolci Rendészeti Szakközépiskolában kezdte. Az iskola végzése közben megkezdte a szolgálatot a Budapesti Rendőr-főkapitányságon. 2001-

ben tért haza az Ózdi Rendőr-főkapitányság kötelékébe.

Járóként a putnoki őrsön teljesített szolgálatot. Civil főiskolát végzett közben az Egri Eszterházy Főiskolán. Ennek elvégzését követően kapott nyomozói beosztást 2004 év végén. Tavalyi év elején nyílt lehetősége visszatérni a putnoki állományhoz a főnyomozói posztra. 2007 augusztusától megbízással töltötte be az őrsparancsnoki beosztást Görömbei úr távozását követően. December 20-án került kinevezésre az őrs élére.

– Egy-egy bünyügyi helyzetkép kialakulásánál milyen mutatókat vesznek figyelembe, hogyan alakulnak ezek Putnok viszonylatában? – kérdeztem a frissen kinevezett kapitányt.

– Elsősorban a statisztika alapján tudjuk a rendőri munkát megítélni. Ez egy olyan értékmérő rendszer, amely 9 bűncselekmény kategóriát sorol fel. Az állam elleni bűncselekményektől kezdődően a szemérem elleni bűncselekményeket, a közlekedési, erőszakos, vagyon elleni bűncselekményeket mind-mind felsorakoztatja. Azt vizsgálja, hogy ezeken belül növekedés vagy csökkenés tapasztalható. Fontos értékmérő még a felderítési mutató, valamint a nyomozási eredményességi mutató. Ebből a három statisztikából áll össze a bünyügyi helyzet hivatalos értékelése.

– Mit mutat a putnoki kép?

– Annak ellenére, hogy az állampolgárok negatívabb képet éreznek – s itt említeném az aláírásgyűjtést, amiből mi is képet kapunk – ennek ellenére a putnoki

Az itt élők szubjektív biztonágérzetét kell erősíteni

kép kedvező. 2005-től folyamatosan Putnokon a bűncselekményszám csökken. 2006-ról 2007-re ez a csökkenés 20%-os mindazon kategóriákban, amiket az imént felsoroltam. Egy kategória kivételével mondható ez el, a lopások esetében emelkedés tapasztalható. A vagyon elleni bűncselekmények minimálisan emelkednek, de

ez országos szinten megfigyelhető. A lopások esetén 30%-os elmozdulás látható. Ez a kapitányság területén mindenütt elmondható.

– Van-e valamilyen sajátos putnoki helyzet?

– Putnok nem könnyű város. Nehezen élhető, de csak ezt tudom elmondani Ózdról is és a környe-

ző településekről is. Szociálpolitikai kérdés, hogy milyen a város lakosságának összetétele, ami generálja a bűncselekmény számot. Egyenrangú a régió többi településével, nem negatívabb helyzetben lévő település, mint Ózd vagy bármelyik más város.

– A testületi ülésen az egyik képviselő jelezte, hogy a beszámolóban arról olvasott, hogy a kábítószerrel történő visszaélés nem jellemző a településünkre. A kábítószer a bűn melegágyát jelenti. Részemről óhatatlanul is felmerül a kérdés, más bűnesetekre vonatkoztatva is, hogy tudják kezelni a lakossági bejelentéseket? Tudnak-e valamilyen védelmet nyújtani annak, aki tesz egy jelzést önk felé?

– A kábítószer bűnözés egy sajtóságos bűnelkövetési forma, hiszen nagyfokú látenciát mutat. Mindenki beszél róla, hogy létezik, a fiatalok használják a kábítószer, de kevesen hozzák ezt a hatóságok tudomására. Kevesen vállalják fel, hogy elmondják ki az,

(folytatás a 2. oldalon)

aki a kábítószer terjesztő, fogyasztja, tudom, hogy honnan hozzák, milyen kábítószer terjesztenek és mennyiért. Ezeket az információkat nem kapja meg a rendőrség. Speciális eszközökkel kell felépünk mindezért. Minden információra nyitottak vagyunk. Bármilyen rendőrt meg lehet keresni az információval. A névtelenséget biztosítja a telefonantú rendszer. **Zöld számként hívható a 06 80 555-111-es szám.** A budapesti központba érkeznek be a hívások. Rendőr kollégák veszik a jelzést, nem fogják megkérdezni a bejelentőt, hogy hogyan hívják, hol lakik. Ezeket a bejelentéseket a rendőri szervek soron kívül meg fogják kapni. Iktatják. A szükséges intézkedéseket meg fogják tenni. Visszajelzést is kell tenniük. A bejelentés valóságtartalmáról a rendőrségnek minden esetben meg kell győződnie.

– **Ez egy fontos módja lehet, hogy visszaszorítsák a bűnözést, hiszen Görömbei úr is arról panaszkodott annak idején, hogy Putnokon kevesen vállalják fel a feljelentést, a tanúságot.**

Őrsparancsnok úrtól kérdem, országos probléma a legális és illegális fémfelvásárlás. Mennyire tudja ezen rajta tartani a szemét a rendőrség?

– Valóban ez egy országos szintű probléma. Az eltulajdonított tárgyak között igen nagy számban vannak vas és színesfém tárgyak. Eltulajdonításuk arra irányul, hogy ebből oly módon szerezzék az elkövetők pénzt, hogy azt fémfelvásárló helyen eladják. Egy fémfelvásárló hely működött Putnokon legálisan. Mára ez is megszűnt. Rendelkezünk információval arra vonatkozóan, hogy egyes személyek lakásuk udvarán, esetleg egyéb más telephelyeken folytatnak illegális átvevő tevékenységet, továbbértékesítés céljából. Nevesíteni természetesen nem szeretnénk őket. Folyamatosan, visszatérően ellenőrizzük őket.

– **Szakemberként mire vezetnek önök vissza, hogy megszapordtak Putnokon a lopások?**

– Tendenciák mindig vannak –

Vereczkei Csaba megyei rendőrfőkapitány

mondja elgondolkodva dr. Varga László. A lopásoknál növekedés tapasztalható. A megélhetésre nem lehet ezt visszavezetni. Ehhez egy kriminális személyiség szerkezet is kell. Amennyiben az őrs nyomozói bele fognak nyúlni egy olyan elkövetői körbe, ahol az érintettek érdekelték a lopások elkövetésében, ez meg fog szakadni. Újra el fog indulni egy másik jelenség, előfordulhat, hogy a rablások száma fog megszapordni, vagy a szemérem elleni bűncselekmények száma nő meg. Az intézkedések folytán ez a bűncselekmény is meg fog szakadni. Sajnos most a lopások a sláger. Év közben is vannak időszakok, amelyekhez adott bűncselekmény típusok párosulnak. Amikor megindul a tüzelési időszak, fára van szüksége az illetőnek, a karácsonyi, újévi ünnepeket gazdagabban akarja ünnepelni. Ezek az időszakok generálják, hogy bizonyos elkövetési típusok előtérbe kerüljenek.

– **Nem lehet megkerülni a putnoki aláírásgyűjtést, 1180 aláírás elég nyomós érv, hogy azt jelezze önöknek, hogy át kell tekinteni a bünyügyi helyzetet, intézkedéseket kell esetlegesen tenni. Testületi ülésen főkapitány úr is jelen volt, ön is ismertette, hogy milyen intézkedéseket fogantatosítottak. Megkérem, hogy számoljon be erről a lakosságnak.**

– Még a volt kapitány idején elkezdett az aláírásgyűjtő ív – emlékezik vissza a frissen kinevezett kapitány. Ő már utasításba adta az őrsparancsnok úrnak, hogy dolgozzon ki egy intézkedési tervet. Ezzel mélyszélesen egyetértek, komoly rendőri intézkedésre volt szükség. Tóth Lajos őrsparancsnok úr ezt az intézkedési tervet elkészítette. Január 8-án jóváhagy-

tam. Kiválasztottunk bizonyos napokat, amikor a szolgálatban lévő állományon kívüli plusz rendőri erőket kívántuk biztosítani a város területén határőr kollégákkal, közlekedésrendészeti kollégákkal. Megerősítettük a mindennapi szolgálatot. Igénybe vettük a bevétési egységeket, a bevétési szolgálat állományát a megyei főkapitányság támogatásával.

Olyan plusz rendőri erő tudunk felsorakoztatni így, aminek a megjelenése a városban azt hiszem visszaköszönt. Nem igaz, hogy az itt lakók ezt a rendőri intézkedést nem vették észre. Mindenkinek látnia kellett. Ezek a rendőri intézkedések meghozták a gyümölcsüket, bűncselekmények visszaszorulásában mi is éreztük. Alkalmak voltak arra, hogy a közbiztonsági helyzetben már ne a negatív elmozdulás legyen megfigyelhető.

– **Nagyon örülünk ennek, hogy a lakossági jelzésre a rendőrség így reagált. Én, mint az aláírásgyűjtés egyik kedvezményezője szeretném ezt megköszönni.**

Várható-e abból valamilyen plusz rendőri jelenlét, hogy a határőrséggel integrálódott a rendőrség?

– 2008. január 1-jétől a rendőrség és a határőrség, mint mondta integrációra lépett. A határőrség jogutód nélkül megszűnt. A volt határőr kollégák beolvadtak a rendőrség állományába. A bánrévei határőrség állománya javarészt az ózdi kapitánysághoz került. Ózd határ menti kapitányság. Létrehozásra került egy 20 fős Határrendészeti és Közbiztonsági Osztály. A létszám mindenképpen növelte az Ózdi Rendőrkapitányság létszámát. Kollégáimmal azon dolgozunk, hogy ezeket az erőket hatékonyan tudjuk központosítani és megjeleníteni. Egy látványosabb rendőri jelenlétet szeretnénk produkálni. Ezek az erők szabadon mozgathatók a kapitányság területén. (29 település tartozik ide). – Mondta a kapitány úr.

– **Várható-e továbbra is, hogy az iskolák környékén, a főútcán fokozott rendőri jelenlét lesz. Forgalmas főút halad át Putnok területén. A putnokiaknak, az itt áthaladóknak szemet szúr, hogy a Sétáló utcánál az italtolt előtt italoznak. Várható-e hogy ez ügyben is rendőri intézkedés történik?**

– Az iskolák környékén reggelente és az órák befejeztével nagy a forgalom. A járóőrköt eddig is ide vezényeltem, – jelenti ki Tóth Lajos őrsparancsnok – hogy a gyalogátkelőhelyet biztosítsák. A közterületi italozás tilalmát helyi rendelet szabályozza. Jegyző úrral tartom a kapcsolatot, volt rá példa, hogy a járóőrzés során kollégáim ilyen szabálysértést észleltek. A feljelentést megtették. Nehéz ebben az esetben konkrét rendőri intézkedést fogantatosítani. Várom a lakossági jelzéseket, hogy határozottabban tudjunk intézkedni.

– **A lakosság hogy tudja önmagát segíteni? Természetesen a közbiztonság kétoldalú folyamatot takar. Állampolgárként jogom van ahhoz, hogy a rendőrség megvédjen. De ez nem ilyen egyszerű. Állampolgárként nekem is tennem kell azért, hogy a védelmem biztosított legyen.**

– A rendőrség felé igen nagy az állampolgári elvárás – azt tapasztaljuk. A rendőrség viszont az állampolgárok felé nemigen tud elvárásokat támasztani. A lakosság közrehatása a bűncselekmények elkövetésére nagymértékben hat. A bűncselekmény nem történt volna meg, ha a sértett ezt és ezt nem teszi, vagy éppen megteszi. Ha a sértett ittas állapotban, hajnalban, a városban egy szórakozóhelyről hazafelé sétál – potenciális áldozat. Valószínű, hogy meg fogják verni, ki fogják rabolni. Nem történne meg, ha nem fogyasztana mértéktelenül alkoholt, ha a hazajutását másként biztosítaná.

A betörésekkor tapasztalható, hogy a kulcsot a lábtörő alá teszik... Mindenki azt gondolja, hogy velem a bűncselekmény nem történhet meg.

Hallom, hogy a városban kinek a sérelmére követnek el bűncselekményt, énvelem ez biztos nem történik meg, gondolják sokan. A baj mindenkivel megtörténhet, erre fel kell készülni. Az értékekre vigyázni kell! A védelemben segít, ha a lakosság használja a mai kornak megfelelő berendezéseket. Riasztóra van szükség egy család háznál – ma már a kutya nem elég.

A szomszédok egymásra figyelése is kevésnek bizonyul – figyelmeztet dr. Varga László kapitány.

Egerszegi Márta

Az emberi jogok védelméért járja az országot

Nagyszerű előadást tartott február 19-én a kazincbarcikai Egressy Béni Művelődési Központ színháztermében Morvai Krisztina országosan és nemzetközileg is ismert jogvédő.

Véleménye szerint túrhetetlen, hogy embereket véleménynyilvánításuk miatt megtapossanak, megalázzanak. Az országban uralkodó emberjogi állapotokat krízishelyzetben lévőnek értékelte.

Bejelentette, hogy február 19-én lemondott a Civil Jogász Bizottság társelnöki posztjáról.

Dr. Morvai Krisztina (1963. június 22.) jogász, a magyarországi családon belüli erőszak kutatásainak egyik úttörője, annak megalapozója, jelentős hatást gyakorolt a magyar nőmozgalomra, feminista jogszemléletű, fellépett a prostitúció ellen.

2006-ban a Civil Jogász Bizottság társelnöke. Három lánya van, a férje Baló György.

Az ELTE Állam és Jogtudományi Kar Büntetőjogi Tanszékén tanít, jelenleg docensi beosztásban. Dolgoz

zott az Európai Emberi Jogok Bizottságában, majd 2002-2006 között az ENSZ CEDAW bizottságainak a tagja volt. (Nőjogbizottság)

Morvai gyermekeivel 2006. október 23-án FIDESZ nagygyűlésen vett részt. Hazafelé indulva a rendőrök sorfalába ütközött, a könnygázgránátok és a gumilövedékek előtt egy bérház udvarába kellett menekülnie. Az átélt élmények is hozzájárultak ahhoz, hogy 2006. november 15-én életre hívta a Civil Jogász Bizottságot – mint annak társelnöke – mely 2006. évi őszi tüntetések és demonstrációk elemzését végezte el. A bizottság jelentését 2007. február 23-án ismertették.

Jelentésükben elsősorban Gyurcsány Ferenc miniszterelnököt teszik felelőssé az eseményekért, aki „tudott a rendőri brutalitások tényéről, az aránytalan rendőri fellépésről, s nemhogy vizsgálatot nem rendelt el ezekkel kapcsolatban, de kifejezetten biztatta, utasította a rendőri vezetőket a további erőszakra, jogsértésekre.”

A január 25-i képviselő-testületi ülésről jelentjük

Az ülés Fónagy Istvánnának, a Péczeli ÁMK igazgatójának napi-rend előtti felszólalásával kezdődött, melyről részletesen tájékoztattuk olvasóinkat a Gömöri Hírmondó januári számában.

Elkészült a Putnok-Kelemér-Gömörszőlős-Hét-Serényfalva Közoktatási Intézményfenntartói Társulás és Putnok-Dubicsány-Sajóvelezd-Sajómercse Közoktatási Esélyegyenlőségi Intézkedési Tervének helyzetelemzése.

Pályázatot nyújtott be az önkormányzat a közoktatás területi sajátosságokhoz igazodó szervezése és infrastruktúrájának fejlesztése pályázatra, mely a Serényi iskola infrastruktúra és eszközfejlesztés felújítására irányul.

Döntöttek a Kézenfogva Alapítvány pályázatán való részvételtől.

Beszámolót fogadtak el a Putnoki Rendőrség 2007. évi munkájáról.

Dr. Varga László r. őrnagy, az Ózdi Rendőrkapitányság vezetője ismertette, hogy január elsejétől a kapitányság vezetőjének személyében változás történt Pinkóczy úr távozása miatt.

Véleménye szerint Putnok közbiztonsági és bűnügyi helyzete stagnál, stabil képet mutat.

A statisztikából látható, hogy

szinte minden bűncselekmény vonatkozásában csökkenés tapasztalható, kivéve a vagyon elleni bűncselekményeket.

Ezen belül is a lopások esetében van negatív elmozdulás. Ezt érzékelhették a városban élők, amikor az aláírásgyűjtő ívet a rendőrséghez eljuttatták.

Érzékenyen reagáltak mindketten az őrs vezetőjével a lakossági jelzésre. Olyan intézkedési tervet dolgoztak ki, amely biznak benne, hogy a Putnokon élők megelégedésére szolgál.

Januárban 11 alkalommal megerősített szolgálatot fognak teljesíteni Putnokon a napi szolgálatot ellátó állomány létszámán felül.

Január elsejétől a rendőrség és a határőrség integrációra lépett. Ennek köszönhetően az emberek megnövekedett rendőri erővel fognak találkozni. Az Ózdi Rendőrkapitányság mint határmenti kapitányság kapott egy Határrendészeti és Közbiztonsági Osztályt, mely egy plusz osztály a rendőrkapitányság szervezetén belül 21 fővel. Ez a megnövekedett erő meg fog jelenni Putnok és a környező települések utcáin.

A hangsúlyt elsősorban a gyalogos feladatok ellátására fogják helyezni.

Vereczkei Csaba megyei rendőrfőkapitány bejelentette, hogy Varga őrnagy urat a mai nappal kinevezte az Ózdi Rendőrkapitányság vezetőjévé.

Reális képpel rendelkezik a putnoki helyzetet illetően. 2006-hoz viszonyítva az összes ismertté vált bűncselekmény 19,5%-kal csökkent. A személy elleni bűncselekmények száma 57,1%-kal csökkent, ezen belül a szándékos testi sértések száma 63,6%-kal csökkent. A közlekedési bűncselekmények egyharmadukkal csökkentek. Ezen belül 66,7%-kal a közúti balesetek okozása és az ittas vezetés aránya is. Közel felével csökkentek a közrend elleni bűncselekmények, és ezen belül a garázdaságok száma 26,3%-kal. 2,6%-kal csökkentek összességében a vagyon elleni bűncselekmények.

A garázda jellegű bűncselekmények száma 32,4%-kal csökkent. Mindezekről függetlenül elismeri és elfogadja, megérti azt, hogy úgy érzik a putnoki lakosok, hogy valami nincs rendben és gond van.

Az itt élők szubjektív biztonságérzetét kell megerősíteni. Sarkalatos kérdés volt a Putnoki Rendőrség illetve az Ózdi Rendőrkapitányság létszámhelyzete. Az ózdi kapitányságon 22 fővel több rend-

őr teljesít szolgálatot. Bizik abban – mondta –, hogy ez érezhető módon fog megjelenni a közterületeken. A kapitányságvezetőt utasította arra, hogy soron kívül készítsen és folyamatosan hajtson végre intézkedési tervet, amelynek realizálása elkezdődött.

Czeplédi Sándor arról érdeklődött, hogy van-e arra törekvés, hogy Putnok belvárosában 2-3 vagy több kamerából álló biztonsági rendszer kerüljön kiépítésre.

Kiemelte a beszámolóból, hogy szervezett bűnözés és annak speciális megnyilvánulási formái és szintjei nem fordultak elő a területen, a kábítószer bűnözés nem jellemző. Vannak más jellegű információi – mondta, s javasolta, hogy vegyék fel a kapcsolatot.

Tamás Barnabás elmondta, hogy a városfejlesztési programban szerepel a térfelügyelő kamerák kihelyezése.

Egerszegi Márta köszönetet mondott a testületnek, hogy az aláírást tevők kérésének megfelelően már januári ülésén tárgyalja a rendőrség beszámolóját.

Megköszönte a rendőrség jelenlévő képviselőinek is, hogy ennyire komolyan vették a lakosság jelzését. Nem véletlen, hogy évente egyszer tárgyalja a testület a rend-

orségi beszámolót, hiszen az állampolgárok közérzete meghatározó. Ha az itt élők azt mondják, hogy valami gond van és változás szükséges, akkor az önkormányzat és a rendőrség tegye meg a lépéseket. Úgy véli, hogy ezt a jelzést a rendőrség komolyan vette, a lakosság várja, hogy biztonságérzete növekedjen. Köszönetet mondott az aláírásgyűjtésben segítőknek, valamint azoknak, akik aláírták a gyűjtőívet. Bizik abban – mondta –, hogy jobb helyzetbe kerülnek az emberek Putnokon..

Dr. Varga László r. örnagy kérte a képviselőket, hogy juttassák el a birtokukba került információkat az illetékesekhez, s ők a rendelkezésre álló eszközökkel a szükséges intézkedéseket meg fogják tenni.

Csipkés István a Tompa és Serényi úton lakók nevében kért korábban segítséget a rendőrségtől. Köszönetét fejezte ki az őrsparancsnok úrnak a gyors intézkedésért.

Katona Pál arról szólt, hogy többször előfordult, hogy a településről elvezényelték a rendőröket.

Tamás Barnabás örömet fejezte ki, hogy a rendőrség három vezető beosztású személye is részt vett a testületi ülésen. A rendőrség és a határőrség integrációjától javulást remél.

Elfogadták a Közművagyon Kezelő Kft. 2008. évi üzleti tervére és a víziközmű 2008. évi beruházási, felújítási feladataira vonatkozó előterjesztést.

Csipkés István megkérdezte, hogy a szennyvíztelep felújítási terve 2,5-3 éve készül, mi az oka, hogy a mai napig sincs készen. A felújítási, fejlesztési tervet megalapozottnak, logikusnak minősítette, elfogadásra javasolta.

Mazák Mária nem értett egyet az üzleti tervvel, a működési kiadást soknak találta. Szerinte nem biztos, hogy megéri ilyen módon a kft.-t fenntartani.

Szűcs István a kft. ügyvezetője a hosszas előkészítési munkával magyarázta a terv elkészítését.

2007. augusztusában kapták meg az elvi engedélyeket és a kész terveket.

Tamás Barnabás emlékeztette a képviselőket, hogy Putnok korábban egy olyan rt. tagja volt, ahol magas volt a vízdíj, semmit nem fordítottak a hálózatra.

Amíg azt olvassa az üzleti tervben, hogy 12 millió Ft-ot tud a kft. visszaforgatni a hálózatra, addig

nincs benne kétség, hogy szabad-e tovább működtetni.

Elfogadták a tájékoztatót az ÉRV Zrt. 2007. évi víziközmű üzemeltetési tevékenységéről.

Tarr István elmondta, hogy a Városrendezési Bizottság megállapította, hogy nagyobb zavar nélkül, biztonságosan szolgáltatja az ivóvizet az ÉRV Zrt. A törvényben előírt mintavételek, laborvizsgálatok megtörténtek, az ÁNTSZ sem emelt kifogást egyetlen esetben sem.

Kulcsár László főmérnök, aki az ÉRV képviselőjében jelent meg, elmondta, hogy lejárt határidejű kintlévőséget 6,7 millió Ft összegben tartanak nyilván, határidőn belüli 2,8 millió forintot. Időnkénti kizárással a fogyasztót rá kell szorítani, hogy racionálisan használja fel az ivóvizet, másrészt a fizetést is rendszeresen, ütemesen kell végrehajtania.

Az ÉRV a felszólítással él, majd ha ezután sem egyenlíti ki a fogyasztó a számlát, akkor kizárják a szolgáltatásból. Zacsós vagy palackos vizet biztosítanak a számukra. Az átütemezéssel tudnak még segíteni a nehéz helyzetbe került fogyasztókon. Ekkor lehetőség van arra, hogy három vagy hat hónapos bontásban fizeti ki a fogyasztó a tartozását.

Elfogadták a Bányatelepi Művelődési Ház 2008. évi programtervét.

Javaslat történt az ÉRV Zrt. vagyongazdálkodásában lévő „Keleti Régió” vízbázis tulajdonjogának, valamint az ÉRV Zrt. részvényeinek kiadására.

Nagyon fontos vagyonnal kapcsolatos jogokról és lehetőségekről van szó – mondta **Jeddi József** –, mely a jövőben meg fogja határozni a szolgáltatás minőségét és árát is.

A képviselők kérték az ÉRV Zrt. részvényeinek kiadását a 2007. évi értékesített víz arányában.

Meghatározták a 2008. évi költségvetésről szóló rendelet mellékleteinek tartalmát.

A képviselő-testület Tamás Barnabás írlményét 521.775 Ft-ban határozta meg.

Katona Pál alpolgármester tiszteletdíját 173.941 Ft-ban állapították meg.

Módosították a Péczeli ÁMK alapító okiratát.

Az intézménybe felvehető maximális tanulólétszám 560 fő. Az

alapfokú művészetoktatásnál a felvehető létszám 400 fő.

Döntöttek a víziközmű társulat hitelfelvételéhez szükséges kézfizető kezesség vállalásáról.

Jeddi József ismertette, hogy a szennyvízcsatorna-hálózat II. ütem építése lesz ennek az évnak a legnagyobb beruházása. A társulat elindította az LTP szerződést. Megállapításra került a lakosság 1.500 Ft/hó összegben 61 hónapon keresztül történő hozzájárulása. A város költségvetését terhelő 1.840 Ft/hó/fő szinten 61 hónapon keresztül történő befizetéssel fogja megoldani az önerőt. Felhívta a figyelmet az Ózdi Harsona szórólapra, amely jó összehasonlítási adattal szolgál.

Támogatták az önkormányzat területén lévő települési szilárd hulladéklerakók rekultivációjával kapcsolatban a pályázat beadását.

Javaslatot fogadtak el a 2008. évi költségvetési terv kidolgozására.

Ebben szerepelt **Csipkés István** javaslata arról, hogy a nehéz gazdasági helyzetre tekintettel 2008. 07. hónapban, valamint minden ezt követő év 7. hónapjában a képviselők tiszteletdíja a járulékokkal együtt legyen átcsoportosítva a munkabér előirányzathoz. Véleménye szerint 1-1,5 fővel csökkenne az esetleges létszámleépítés hatása.

A Pénzügyi Bizottság az előterjesztett javaslatot előkészítetlensége miatt tárgyalásra alkalmatlannak minősítette, levételét javasolta a napirendről.

A javaslat nem tartalmaz alapos számításokat az elérhető megtakarításról, nem nevesíti, hogy a megtakarítást az önkormányzati gazdálkodás mely területén kívánja felhasználni az előterjesztő. Nem törvényes, mivel a tiszteletdíjakat önkormányzati rendelet szabályozza, melyet határozattal nem lehet módosítani.

Nem tér ki arra, hogy a testületi és bizottsági ülésekről az elfogadhatónál jóval nagyobb arányban hiányzó képviselők az el nem végzett munkáért felvett tiszteletdíjjal hogyan kívánnak rendelkezni.

A bizottsági ülésen az a vélemény alakult ki, hogy Csipkés úr azt a feltételezést teszi levelében, hogy 2008. 07. hónapban – illetve eddig is a 7. hónapban – nem tart ülést a képviselő-testület, és az erre a hónapra járó tiszteletdíjról tett javaslatot.

Ismertette, hogy az elmúlt évben 25 testületi ülés volt, júliusban is volt. Csipkés úr 6 alkalommal nem volt jelen. A bizottsági ülésen 15 alkalomból 11-szer nem volt jelen. A számításokra vonatkozóan elmondta, hogy 12 képviselő egy havi díjazása bruttó 1.600 eFt a járulékaival együtt. Ezzel szemben egy közalkalmazott átlagos költsége 1.939 eFt. Nem fedné le a tiszteletdíj összege ezt a költséget. Csipkés úr hiányzása forintosítva 428.827 Ft volt, ez az az összeg, melyet felvett ügy, hogy nem vett részt ülésen – hangzott az elutasítás indoklása.

Csipkés István úgy érezte, hogy javaslatát támadásként vette a testület.

Ezt követően személyeskedésbe ment át a testületi ülés.

Markovicsné Demeter Edina arra kérte Csipkés Istvánt, hogy gondolkodjon el azon, valóban ez-e a megoldás a létszámleépítésre. Egy ember munkahelye menthető meg ezzel.

Sepregi András helyett Horváth László került a **Népjóléti Bizottság külső tagjaként** a bizottságba. Tamás Barnabás elismerését fejezte ki Sepregi úrnak az eddig végzett munkájáért, akinek nyugdíjba vonulása miatt került sor a cserére.

Bejelentések

A Szociális Foglalkoztató és Rehabilitációs Intézet farsangra szóló meghívását ismertette **Katona Pál**.

Csipkés István a szennyvízberuházással kapcsolatosan tájékoztatta a jelenlévőket, hogy 2007 szeptemberétől az ÉRV Zrt.-nél új szabályozás lépett életbe, mely szerint a szennyvíztávtételért a lakosoknak 3.600 Ft-ot kell fizetnie. Véleménye szerint a képviselő-testületnek vagy polgármester úrnak le kellene mennie megkeresnie a vezérigazgató urat és a szabályzat módosítására kellene javaslatot tenni, mely alapján ő természetesen szabadidejében a szennyvízközmű átvételeket lebonyolítaná, így a lakosoknak nem kellene fizetnie.

Tarr István bejelentette, hogy a NIVO-SATELLIT Kft. megkereste egy levéllel, melyben tájékoztatták, hogy a képviselő körzetében történt meghibásodások kivizsgálása megtörtént. Ennek megfelelően a meghibásodásban érintett 24 előfizetőnek a díjból kompenzációs díjat fizetnek vissza.

Megemlékezés a kommunizmus áldozatainak emléknapján

Február 25-e a kommunizmus áldozatainak szomorú, kegyeletes, ugyanakkor figyelmeztető emléknapja. 1947 februárjában – koncepciós vádak alapján – ezen a napon tartóztatták le Kovács Bélát, a Független Kisgazdapárt főtákarát. Majd többévi előzetes fogva tartás után a Szovjetunióba hurcolták, és 1952-ben 25 évi szabadságvesztésre ítélték. A „Gulag” néven ismert kényszermunkatáborok keserveit megjárva, 1955-ben térhetett haza, de csak félév múlva szabadult. Bár ezután még képviselőként politikai szerepet is volt alkalma vállalni, az igazságtalan meghurcoltatás és fogság megpróbáltatásai következtében 1959-ben 51 évesen meghalt. Sorsa egyfajta típuspéldája lett azoknak, akiket ma már a kommunizmus áldozataiként tarthatunk számon.

Az elmúlt évszázad ötvenes éveiben itthon Magyarországon is ezrek kerültek koncepciós vádak és perek alapján börtönbe, bitófára vagy kényszermunka-táborokba. Az úgynevezett kitelepítetteket pedig minden indoklás és ítélet nélkül hurcolták el, s tartották, dolgoztatták embertelen körülmények között évekig a hortobágyi, és más e célra létesített telepeken. Ezekben a helyeken a gyermekek is együtt szenvedtek szüleikkel. A letartóztatások, elhurcolások, kihallgatások általában éjjel vagy hajnalban történtek, az ágyból riasztották fel a soron következőket. A verések, a testi és lelki megaláztatások az emberi méltóságot sárba tiporták, s minden erkölcsi megfontolást nélkülöztek. A kínzások, az éhezés, fázás, a betegségek, a nehéz munka következtében sokan még fogságuk idején meghaltak, mások testileg-lelkileg megrokkantak, s akik még ma is életben vannak, azok többsége is élete végéig viseli e megpróbáltatások nyomait. Ezután következtek még az 1956-os forradalom kivégzettei, bebörtönözöttei és a külföldre menekültek serege.

Itt kell szólni egy pár mondatot Kádár János szerepéről. Igazi antihős volt, akinek pályafutását árulások, cserbenhagyások megfutamodások, megalkuvások szegélyezték. Nem volt benne érzelem, nem szeretett senkit. A hatalom volt az igazi élete. Mindenre hajlandó volt, hogy hatalomban maradjon. Azt hitte, amíg hatalmon van, nem kell félnie, megszűnik az a rettenetes félelem, ami elkeserítette az életét, ami mi-

att mindent és mindenkit elárult. Kádár egész életében attól félt, hogy egyszer majd fejére olvassák bűneit, amit az utolsó beszéde is elárult.

Az áldozatok között sokan voltak, akiket kifejezetten a hitükért üldöztek, s még többen, akik a nehézségeket Istenbe vetett hittel és bizodalommal voltak képesek elhordozni és túlélni. Ők voltak azok, akik rabtársaik is erősítették, s táplálták bennük a reményt.

Az üldözések értelmi szerzői és kegyetlen végrehajtói kísértetiesen megvalósították a Pál apostol által idézett prófétai igéket: „Mind elhajlottak, valamennyien megromlottak, és nincsen, aki jót tesz, egyetlenegy sincs. Nyitott sír a torkuk, nyelvükkel ámitanak, kígyóméreg az ajkukon; szájuk átokkal és keserűséggel van tele. Lábuk gyors a vérontásra, romlás és nyomortóság jár a nyomukban, és a békeség útját nem ismerik; Isten félelmével nem törődnek.” (Róma 3,12-18).

Gyűjtsunk gyertyát meggyötört hőseinkért ezen a napon. Emlékezzünk Illyés Gyula versrészletével:

Illyés Gyula Egy mondat a zsarnokságról

Hol zsarnokság van,
ott zsarnokság van
nemcsak a puskacsőben,
nemcsak a börtönökben,

nemcsak a vallató szobákban,
nemcsak az éjszakában
kiáltó ór szavában,
ott zsarnokság van.

Ki kell beszélni magunkból ezeket a szörnyű görcsöket, meg kell értenünk a múltunkat, hogy megérthessük magunkat és egymást.

A megosztottság és a szembenállás ideje lejárt. Most a tanulás, a megértés, a kibeszélés és a megbeszélés ideje jött el. Kezdjünk neki.

Édesapám: Dr. Placskó Lajos és nagybátyám: Dr. Bacsó Béla emlékére és azon putnoki emberekére, akik meg szenvedték a zsarnokságot.

Placskó Klára

Felhasznált irodalom: Schmidt Mária beszéde

Neumann Ház: Jeles napok

Illyés Gyula: Egy mondat a zsarnokságról

Kádár János, Nemzetközi konferencia XX. Század Intézet szervezésében
Biblia

A nemzet imája

A Magyar Kultúra Napja alkalmából a putnoki Bányász Művelődési Házban a Kölcsey elnevezésű műkedvelő színjátszók bemutatták a Kölcsey imádsága című színházi jelenetet. Az előadás előtt Fónagy Istvanné, a Péczeli József ÁMK igazgatója köszöntötte a megjelenteket, majd Tamás István költő emlékezett Kölcsey Ferencre, a Himnusz írójára. A lelkes színjátszók igazi magyar szívvel, hazafias érzülettel mutatták be a Himnusz születésének nagyszerűségét, a költő lelkének hazafias lángolását. Kölcsey imádságot írt, melyet több év múlva a másik nagy szellemóriás, Erkel Ferenc megzenésített, így vált ez a csodálatos mű a nemzet imájává.

A Himnuszt énekelve bizonyára sokak lelkében fellángol a tűz, és az emlékezet által előbukkan valami nagyszerű, felejthetetlen kép a múltból. Egy ilyen régi emlék az én életemben is van, kapcsolatban a Himnusz éneklésével. Régi ez a történet, több mint hat-

van éves. Hadifogságból szabadulva hazafelé tartott velünk a vonat Németországból. Bajorországon, majd Ausztrián áthaladva már az Alpok fenséges hegyvonulatai sem tudtak gyönyörködtetni bennünket, mert gondolataink, álmaink már megelőztek minket, otthon jártak a régen látott hazában.

Aztán egyszerre megváltozott minden. Eltűntek a hegyek, kitágult a láthatár. Elsuhant mellettünk az első magyar vasútállomás. Néztük a gyönyörű tájat, a szülőföldet, a mező zöld bársonyan a tavaszi szélben bólingató virágokat. Néztük mindaddig, míg el nem homályosították szemünket a könnyek. Aztán a vonat kerekeinek a zakatolásába belesendült egy énekhang: Isten, áldd meg a magyart... Most már mindenki énekelt a kocsiban. Elcsukló hangon, akadozva, töredezetten szólt az ének, hiszen a szívünk dörömbölt, és torkunkat a sírás fojtogatta. Akiket elsodort a háború vihara, a harcedzett katonák, akik annyiszor szembenéztünk a halállal, most olyanok voltunk, mint a síró gyermekek, úgy énekeltek bele a gyönyörű tavaszba: ...balsors, akit régen tép, hozz rá víg esztendő!

Sok idő telt el azóta. Sokszor énekeltem a Himnuszt, és halottam jól képzett énekkarok és zenekarok előadásában. Gyönyörűen hangzott mindig. De olyan megrázóan szépen, olyan fájdalmas hangon soha, mint akkor, mikor egy maroknyi hazatérő hadifogoly énekelte elcsukló hangon, mindhiába küszködve a feltörő könnyekkel.

Ez a régi történet jutott eszembe most, ezen az előadáson. Ez a színházi jelenet, melyet Arany Beáta írt és rendezett, és a fiatalok adtak elő igazi hozzáértéssel, a kultúra iránti elkötelezettséggel, hazafias érzülettel tisztelegve Kölcsey Ferenc élete és munkássága előtt. Ragyogó gyöngyszeme ez a városunkban kibontakozó kulturális életnek. Büszkének lehetünk a fiatalokra, akik fáradságot nem ismerve művelik ezt a szép hagyományt, mely által mai rohanó világunkban új szint és nemes értékeket plántálnak a lelkekbe. Az előadás végén az utolsó mondat az volt, melyet Kölcsey a Himnusz megírásakor elsőnek vetett papírra: Isten, áldd meg a magyart! Aztán lehullott a függöny, és a nézőtér felcsattant az elismerő tapsvihar. Ha ebben a percben valaki rám nézett, megláthatta, hogy könnyes a szemem. Mert eszembe jutott az a régen énekelte Himnusz, melyet mi, hazatérő hadifoglyok énekelünk a robogó vonaton, több mint hatvan évvel ezelőtt.

Darnyi Béla

Folyamatos változások, érthetetlen jogszabályok

Jegyzőknek és pénzügyi területen dolgozó önkormányzati alkalmazottaknak tartottak továbbképzést és szakmai fórumot Putmokon a Tóth Ede Művelődési Ház nagytermében. Elsősorban az aktuális törvényi változásokról esett szó, hiszen ezek befolyásolhatják leginkább a helyi képviseletek gazdálkodását.

Mint elhangzott, a jogszabályok esetében inkább módosításokról beszélhetünk, azonban lényeges változás következett be a normatív támogatások területén. A helyi képviseleteknek számolniuk kell azzal a ténnyel, hogy a központi költségvetés főbb számai nem teljesülnek. Míg a gazdasági növekedés jócskán elmarad a várttól, addig az inflációs mutató az előírt 3 százalékos helyett megközelíti a nyolc százalékot.

Mindez azzal jár együtt, hogy a kormány, minden lehetséges eszközzel próbál nagyobb bevételre szert tenni. Ennek hatására változik a támogatás rendszere, csökkennek az igényelhető anyagi források. Ez az önkormányzatokat akár adósságszűrésbe is kergetheti, hiszen, hogy a felvállalt kötelezettségeit teljesíteni tudja, hitelt kell felvennie. A konvergencia-program hatására, az eddigi feladatok teljesítése is komoly problémákba ütközhet.

Győrffi Dezső az előadást tartó könyvvizsgáló kiemelte, lényegesen változik az ÁFA-törvény, bevezetésre kerül az ún.: fordított adózás. A törvénynek ez a része még annyira kidolgozatlan, hogy több ponton ellentmondásba keveredik, tehát várható a további módosítás.

Az intézmények dolgozói folyamatosan figyelik a jogszabály-változásokat, hiszen egy apró tévedés is milliókba kerülhet. Mivel a költségvetési politika iránya előreláthatólag 3-4 évig nem változik, a folyamatos továbbképzésre a jövőben is szükség lesz.

A JOGI SEGÍTSÉGNYÚJTÁS REFORMJÁRÓL

Kivonat, a B-A-Z Megyei Igazságügyi Hivatal Jogi Segítségnyújtó Szolgálat tájékoztatójából.

A rendszerváltást követő időszak társadalmi-gazdasági folyamatai jelentős mértékben átalakították a jogviszonyok tartalmát, a jogi normarendszer terjedelmesebbé és differenciáltabbá vált. Az igazságszolgáltatás működése is változott, ami az állampolgárt nagyobb önállóságra kényszerítette a jogvényesítés során.

A jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvény (Jst.) elfogadásával a jogalkotó új alapokra helyezte az állami jogi segítségnyújtás rendszerét. Keretében peren kívüli segítségnyújtás céljából már 2004 áprilisától felkereshetik az ügyfelek az Igazságügyi Hivatallal szolgáltatási szerződést kötött ügyvédeket (jogi segítőt).

Jelentős változás 2008. január 1-jétől valósul meg: a rászorultak már nem csak peren kívüli tanácsadást, okiratszerkesztést kérhetnek, hanem ettől az időponttól a Szolgálat biztosítja számukra – mind polgári, mind büntetőeljárásban – a perbeli képviseletet ellátó pártfogó ügyvédet is, a pártfogó ügyvédi képviselet ellátása pedig, a jogi segítőkre hárul.

Ennek megfelelően a pártfogó ügyvéd biztosítására vonatkozó jogosultságról már nem a bíróságok, hanem a Jogi Segítségnyújtó Szolgálatok döntenek, és ők fizetik, illetve előlegezik meg az ügyfelek helyet a pártfogói ügyvédi díjakat. Az ezzel kapcsolatos 2007. évi CLI. törvényt az Országgyűlés 2007. november 19.-én fogadta el.

A törvény módosítás alapján a legjelentősebb változás a „Költségmentesség” alcím „Költségkedvezmények”-re változik. A személyes költségmentesség a jövőben lehet teljes, vagy részleges, teljes költségmentesség csak kivételesen engedélyezhető, ha a per várható költsége-előreláthatólag lehetetlenné teszi a bírósághoz fordulást. Fontos rendelkezés továbbá, hogy ha a fél részleges költségmentességben részesül, a mentességgel nem érintett költségeket megilleti a költségfeljegyzés joga.

A Jst. módosítás a pártfogó ügyvédi képviseletet kiemeli a polgári perrendtartás (Pp.) költségmentességi rendszeréből: pártfogó ügyvé-

det az kaphat, aki a Jst. Szabályai szerint rászorultnak minősül. A peres támogatás (pártfogó ügyvédi képviselet) biztosításához szükséges rászorultság küszöbök megegyeznek a peren kívüli támogatások rászorultsági értékhatáiraival.

A rászorultság mellett akkor lesz helye a pártfogó ügyvédi képviselet engedélyezésének, ha a fél a jogban való járatlansága, vagy az ügy bonyolultsága folytán, személyesen eljárva nem lenne képes a perben érdekeit eredményesen képviselni, eljárási jogait hatékonyan gyakorolni.

A pártfogó ügyvédi képviselet biztosítása a jövőben csak kivételesen történik majd kirendelés útján, fő szabály szerint a felek adnak arra meghatalmazást a jogi segítőknek. A fél kérelme alapján a z illetékes Igazságügyi Hivatal Jogi Segítségnyújtó szolgálata határozatban bírálja el a kérelmező jogosultságát a szolgáltatások igénybevételére, és a fél – a támogatást engedélyező jogerős határozat jogi segítőknek történő átadása mellett – a határozatban megjelölt perben a határozat kézhezvételétől számított 60 napon belül meghatalmazást adhat jogi segítőknek a perbeli képviseletre.

Jogi segítői tevékenységet továbbra is az eddig meghatározott, a jogvédelemmel foglalkozó személy tehet. Nem minden segítő lehet azonban pártfogó ügyvéd: jogi képviseletet csak ügyvéd és ügyvédi iroda láthat el, a társadalmi szervezetek (alapítvány, kisebbségi önkormányzat, stb.) közül pedig csak azok lehetnek pártfogó ügyvédek, akiknek van ügyvédi megbízottja.

A jogi segítségnyújtás reformjával a jogalkotó egyébiránt azt kívánta elérni, hogy a jelenlegi, kirendelésen alapuló ügyelosztást felváltsa a jogi segítők önkéntes vállalkásán alapuló munkaszervezés. Ha a fél képviseletét pártfogó ügyvédként jogi segítő nem vállalja és ez – a határidőkre tekintettel – a jogainak sérelmével járhat, a jogi segítségnyújtó szolgálat részére – kérelmére – pártfogó ügyvédként jogi segítő vagy kivételesen ügyvédet, vagy ügyvédi irodát rendel ki.

A pártfogói ügyvédi díj megállapítása és kifizetése a per jogerős befejezése után történik. Díjazása nem függ attól, hogy ügyvédi jogi

segítőként meghatalmazás alapján, vagy kirendeléssel látja el a képviseletet, tehát a jövőben nem a kirendelt védői díj alapján kapja munkadíját.

Új elem lesz a szabályozásban a díjelőleg intézménye.

A Jst. módosítás az említettekén túl további lényeges változásokat hoz a támogatottak körére vonatkozóan. Lehetővé teszi hogy:

- az átmeneti vagy tartós nevelésből kikerült/kikerülő fiatalok első lakáshoz jutása érdekében a jogi segítő – peren kívüli jogi segítségnyújtás keretében – szerződést készítsen.
- egyedülálló tekintetében az ingyenes kategóriában a rászorultsági érték a felével emelkedik (tehát a nyugdíjminimum 150%-áig ingyenesen kapnak támogatást.)
- a rendszeres szociális segélyben részesülő közeli hozzátartozója is jövedelmit és vagyoni viszonyaira tekintet nélküli rászorultnak tekintendő.

A tárgyi költségmentesség vonatkozásában a 6/1986. (VI. 26.) IM rendeletben felsorolt, jelenleg tárgyi költségmentes csoportok a jövőben tárgyi költségfeljegyzéses ügyek lesznek.

A jogi segítségnyújtásról szóló törvény jelen módosításának több célja is volt:

- az igazságszolgáltatás, a bíróságok tehermentesítése,
- a pártfogó ügyvédi képviseleti rendszer átalakítása,
- a költségkedvezményi rendszer ésszerűsítése.

A 2007. évi 181. számú Magyar Közlönyben megjelentek a Jst. módosítása kapcsán készült miniszteri rendeletek:

- a jogi segítségnyújtás igénybevételének részletes szabályairól szóló 56/2007. (XII. 22.) IRM rendelet
- és a díjrendelet, azaz a pártfogó ügyvéd és kirendelt védő részére megállapítható díjról és költségekről szóló 7/2002. (III. 30.) IM rendelet, a személyes költségmentesség alkalmazásáról a büntetőeljárásban szóló 9/2003. (V. 6.) IM-BM-PM együttes rendelet, valamint a büntügyi költségek előlegezéséről szóló 21/2003. (VI. 24.) IM-PM-BM együttes rendelet módosításáról szóló 57/2007. (XII. 22.) IRM-PM együttes rendelet.

HOGY KERESSÜNK MUNKÁT KÜLFÖLDÖN?

Manapság rákényszerülünk, hogy a valamikori vándorlegények, vagy mesebeli királyfiak módján vándorútra induljunk, megismerjük a világot. Napjaink szerencse keresőit azonban nem csupán a kíváncsiság, hanem a biztos kereset, a megélhetés hajtja, mint a gazdasági válságok idején kivándorló honfitársainkat. Egy-egy külföldi munkavállalás megvalósulásában fontos szerepet játszanak a kapcsolatok, az ismerősök. De mennyire lehetünk biztosak abban, hogy jó úton haladunk? Kiktől kérjünk segítséget, tanácsot?

Hová forduljunk? A helyi munkaügyi kirendeltségen bár konkrét tanáccsal nem tudtak segíteni, ötletet kaptam arról, hol nézzek utána a témának a világhálón.

Hol keressünk munkát?

Az Európai Gazdasági Térség (EGT) országain belül alapvető jog a személyek szabad áramlása, mely lehetővé teszi, hogy az EGT polgárai munkavállalási engedély nélkül végezzenek munkát egy másik EGT országban.

Milyen gyakorlati dolgokra kell gondolni az álláskeresés előtt?

Mielőtt elkezdi az álláskeresést, fontos, hogy tisztában legyen azzal, hogy az embernek nem feltétlenül könnyebb állást találni külföldön, mint saját otthonában (Az EU-ban a munkanélküliség átlagos mértéke még mindig magas). Ugyanakkor az európai munkaerőpiac bizonyos szektorai, pl. a turizmus és a szolgáltatások (pénzügyi szolgáltatások, igazgatási tanácsadás, építőipar, információtechnológia és az egészségügy bizonyos ágazatai), valamint idényjellegű munkavégzésre a mezőgazdasági ágazat is figyelemre méltó lehetőségeket kínál. Ne feledje el, hogy az álláslehetőségeket illetően jelentős különbség van a EGT régiói között, illetve hogy a helyzet nagyon gyorsan változhat.

Az álláskeresés egyéb, kevésbé szokványos módjai

Ne feledje, az álláshirdetésekről való tájékozódás legszokványosabb módja a foglalkoztatási szolgálatokon keresztül történő tájékozódás.

Mindemellett érdemes kipróbálni az alábbiakat is:

– Számos országban vannak olyan ügynökségek, amelyek ideiglenes munkák közvetítésével foglalkoznak. Érdeklődjön, hogy ezek fizetős szolgáltatások-e, és tájékozódjon előre, hogy milyen típusú munkaszerződéseket kötnek.

– Léteznek továbbá magán fejezetek is, de ezek általában vezetői szintű állásokkal foglalkoznak, vagy olyan speciális szektorokat céloznak meg, mint pl. a számítástechnika és pénzügyek.

– Diákok számára az állásbörzék, és karrier-tanácsadó központok nagyon fontos szerepet játszhatnak az álláskeresésben.

– Egyre gyakoribbá válnak a cégeknek küldött spontán jelentkezések is. Sok cég rendelkezik on-line toborzó oldalakkal, ahol elektronikus formában küldheti el jelentkezését.

– A legtöbb országban nagyon fontos a kapcsolatépítés, mivel gyakran előfordul, hogy az álláshirdetésekről, üresedésekről először szóban lehet hallani.

– A választott országban eltöltött idő (gyakornoki állás, vagy munkaközvetítés) ideális alkalom arra, hogy megismerjük az adott országot, lehetőséget ad továbbá a helyszínen történő álláskeresésre. Számos nagyobb cég szervez ilyen jellegű ideiglenes munkákat.

Mire kell figyelni, amikor jelentkezünk egy munkára?

Az egyik legfontosabb tényező annak kiderítése, hogy hogyan lehet végzettségeinket elismertetni a „fogadó” országban. A szakképzettséggel rendelkezők esetében rendkívül fontos utánanézni, hogy a szóban forgó szakma szabályozott-e vagy

sem. A szabályozott szakmák azok a szakmák, amelyeket kizárólag olyan személyek végezhetnek, akik bizonyos végzettséggel rendelkeznek (pl. ügyvédek, könyvelők, tanárok, mérnökök, kórházi dolgozók, orvosok, fogorvosok, állatorvosok, gyógyszerészek és építészek). A fenti szakmák némelyike esetében lista születet az elismert és egyenértékű végzettségekről, míg másoknál az egyenértékűséget eseti alapon bírálják el, figyelembe véve a tanulmányi idő hosszát is tartalmát. Ha szakmája nem szabályozott, akkor azt rögtön a munkakezdés után gyakorolhatja, figyelnie kell viszont a fogadó ország adott szakmára vonatkozó szükséges eljárásaira, amelyek különbözhetnek attól, amihez előtte hozzászólt.

Mikre kell még figyelni?

Gondoskodjon arról, hogy önéletrajza világos, jól érthető, jól megszerkesztett legyen, és az adott állásra összpontosítson. Fordítsa le önéletrajzát és végzettségeit a fogadó ország nyelvére. A tagországok többsége elvárja, hogy diplomájának vagy oklevelének tárgya közvetlenül kapcsolódjon ahhoz az álláshoz, amelyre jelentkezett, míg mások ennek kevesebb fontosságot tulajdonítanak. Az EU elfogadott egy szabványos európai önéletrajz-formulát. Ez a szakmunkás végzettséggel, vagy diplomával rendelkező személyek számára egyaránt alkalmas EUROPASS önéletrajz-formula jelenleg 20 EU-s nyelven érhető el az EURES on-line önéletrajz részében.

Hogyan készülünk fel egy munkainterjúra?

Ahogy szülőhazájában is, az interjúra alaposan fel kell készülni. Győződjön meg arról, hogy beszerzett minden lehetséges háttér-információt az adott cégről, és van a tarsolyában néhány kérdés mind a céggel, mind az állás bizonyos részleteivel kapcsolatban. Kérni fogják Öntől, hogy demonstrálja, mennyi-

re jól beszéli a fogadó ország nyelvét, valamint, hogy bemutassa, hogy főbb készségei és tulajdonságai mennyire felelnek meg a munkáltató elvárásainak az adott állást illetően. Európaszerte sok nagyobb vállalat fordul értékelő központokhoz, hogy megítélje a potenciális alkalmazottak teljesítményét, viselkedését életszerű situációkban.

Milyen dokumentumokat kell vinni az állásinterjúra?

Általában az alábbiakra van szükség:

- önéletrajzának több példánya a megfelelő nyelven
- diplomájának hitelesített fordítása (általában beszerezhető az oktatási intézettől vagy a megfelelő minisztériumtól
- fénymásolatok az iskolai végzettséget igazoló oklevelekről, egyetemi diplomáról és egyéb képzésekről
- útlevel vagy érvényes személyi igazolvány
- születési anyakönyvi kivonat másolata
- a megfelelő E-formula, amely egészségügyi ellátást biztosít önnek (pl. E111) és
- néhány igazolványkép

Kérhetem-e munkanélküli segítségem átutalását, ha állásajánlat nélkül egy másik EGT tagállamba költözöm?

Ha jelenleg munkanélküli, és állást szeretne szerezni egy másik EGT-országban, háromhavi munkanélküli segítségét átutaltathatja. Az ellátások átutalását viszont szigorú szabályok és feltételek jellemzik, ezért mielőtt bármit is tenne, tanácsos felvenni a kapcsolatot egy helyi foglalkoztatási szolgálattal, és a megfelelő ellátásokkal foglalkozó ügynökséggel. Ha három hónap után sem talált állást, akár távozásra is felszólíthatják, de a hatóságok elnézőek lehetnek, amennyiben bizonyítani tudja, hogy jók az esélyei arra, hogy munkát találjon.

F. Judit

V á r o s i b á l 2 0 0 8

Immár 11. alkalommal került megrendezésre február 9-én a Péczeli József ÁMK aulájában a Putnok Városért Egyesület hagyományos jótékonyági bálja. Az 1998-ban életre hívott szórakoztató estély több mint egy évtizedes múltja alatt a város egyik legszínvonalasabb rendezvényévé nőtte ki magát, aminek bevételét minden évben nemes célra, településünk fejlesztésére ajánl a rendező civil szerveződé.

Idén is szép számban jöttek el a szórakozni és egyben jótékonykodni vágyók, kifejezve ezzel az egyetértést az egyesület törekvésével. Megnyitó beszédében dr. Laczkovich Katalin elnök asszony is köszönetét fejezte ki mind a jelenlévőknek, mind azoknak, akik a jegyek megvásárlásával és tombolatárgyak felajánlásával hozzájárultak az est létrejöttéhez és céljának megvalósításához.

Dr. Laczkovich Katalin, az egyesület elnöke köszöntötte a megjelenteket

Tamás Barnabás, városunk polgármestere családi okok miatt nem tudott jelen lenni a rendezvényen, levélben eljuttatott üzenetét Markovicsné Demeter Edina vezetőszéki tag ismertette a megjelentekkel. Putnok első embere szintén köszönetét fejezte ki a vendégeknek a meghívás elfogadásáért, szövegét a távolmaradásának okáról, végül kellemes szórakozást kívánt a bálozóknak.

Katona Pál alpolgármester hivatalos megnyitója után a Tornaljai Táncsoport nyitó produkciójában gyönyörködhetett a közönség, majd a 8 fiatal pasodoble, samba és chacha-ba bemutatójával dobogtatta meg a jelenlévők szívét és hozta meg a kellő hangulatot a tánctér elfoglalásához. Nagyestélyibe öltözött gyönyörű hölgyek és elegáns urak lepték el a „táncparktet” a Calypso nevű duó zenéjére. Változatos szinkavalkád és szebbnél szebb ruhaköltemények jellemezték a gyengébb nem bál repertoárját, míg a sminkek és a hajköltemények még tovább fokozták az est varázsát, na meg a férfiú partnerek büszkeségét. Egy különleges rendezvényhez természetesen nivós estebéd is dukált. Rántott gomba és karfiol, sült csirkecomb és gombával töltött pulykamell biztosította a gasztronómiai élvezeteket, míg desszertként áfonyás joghurtzseletet fogyaszthattak a jelenlévők.

A vacsora után lépett színpadra a bál sztárvendége az életműdíjas kitűnő zenész, Szikora Róbert R-GO gidáinak kíséretében. A sokszoros arany és platinalemezes énekes-zeneszerző remek nosztalgia hangulatot varázsolt a „parkettera”. A Bombázó, Létezem, Ballag a katona R-GO slágerek mellett felcsendültek a Hungária korszak örökéletű nótái is. A vendégsereg táncos és hangos ovációval köszöntötte meg a hármas produkcióját, vastappsal búcsúztatva végül a sztárvendégeket.

Az R-GO távozása után újra a Calypso fiúk „húzták” a talpalávalót. A külföldi és magyar örökzöldek mellett a pergőbb lakodalmas zenék is kellő fogadtatásra letek. Ezen időszakot

Fiatal, de rendkívül ügyes táncosokat láthattunk

választottam arra, hogy kicsit körbekérdezősködjek asztaltársaságomban.

– Nagyon jól érezzük magunkat – mondja Koszta Péter.

Mindketten sokat dolgozunk – öleli meg párját – kevés alkalmunk van a kikapcsolódásra. Ez a bál jól szervezett és kellő a színvonal is, úgyhogy minden adott egy kis relaxációra.

– Vállalkozóként és magánemberként is egyetérték az egyesület bállal kapcsolatos törekvéseivel – mosolyog Guba Krisztián – így amellett, hogy jól szórakozunk, támogatjuk is a PVE célját, amiből majd a város is profitál.

– Remek a hangulat és jó a zene, ami egy táncos mulatság lelke – kínál meg egy pohárral Márkus Péter. Sokadik alkalommal veszünk részt a párommal ezen a bálon, eddig még nem csatlakoztunk. Putnokon elkelne még több ilyen hasonló színvonalú rendezvény.

Éjfélkor következett a bál már tradicionálisnak számító fénypontja, a bál szépeinek és udvarhölgyeinek megválasztása. Öttagú zsűri figyelt szinte észrevétlenül a „gyanútlanul” szórakozó hölgyeket az est folyamán, míg végül megszületett a döntés. Második udvarhölgyként

Városi bál 2008

A 2008. évi bál szépei....

Rási Renáta, Ivánné Mihály Mariann, Déri Zita

Rási Renátát jelölte ki a bizottság. A zsűri döntése láthatóan meglepte a fiatal putnoki gimnazistát.

– Nem számítottam rá – mosolyog – de nagyon örülök neki. Első bálozóként vagyok jelen, így ez a rendezvény nagyon emlékezetes lesz számomra.

Első udvarhölgyként Déri Zitára esett a zsűri választása, akít már másodszer voksoltak a legszebb 3 bálozó közé.

– Már rutinos bálozónak mondhatom magam, hiszen ez már a sokadik városi bál, amin részt veszek. Egy korábban már voltam első udvarhölgy, így kicsit meglepett a választás, de jólesett.

Ivánné Mihály Mariann neve csendült fel a teremben a bál szépének megnevezésekor, így most egy fiatalasszonyra kerülhetett az első helyezettet megillető szalag.

– Csatlakozom az előttem szülőkhöz, számomra is meglepő volt a döntés, leginkább azért, mert az utóbbi években inkább fiatal lányokat választott a zsűri. Természetesen nagyon örülök és remélem a kisfiam is büszke lesz az anyukájára!

Még egy fontos esemény képezte az est programját, következett a tombolasorsolás, ahol számos ajándéktárgy lelt gazdára az asztaloknál, közöttük igazán értékes felajánlásokkal.

A szervezők természetesen minden hozzájárulást örömmel fogadtak egyformán értékelve a legapróbb ajándékokat és a fődíjakat. Nem maradt más hátra, minthogy a bevétel ez évi céljáról is szóljunk. Erről az elnök asszony még nem tudott konkrétumot mondani, több alternatíva is teret kaphat, de megígérte, hogy amint az egyesület közgyűlése meghozza a döntést, a médián keresztül a putnoki lakosságot is tájékoztatni fogja.

Szakonyi

Köszönetnyilvánítás

A Soldos Emília Óvoda és az Óvodai Gyermekalapítvány kuratóriuma köszönetet mond Putnok város Önkormányzatának a karácsonyi játékvásárláshoz biztosított anyagi forrásért, valamint Szücs Imre és Galambosi László vállalkozóknak jelentős felajánlásukért. Megköszönjük valamennyi szülő hozzájárulását, kiemelve azokat, akik gyermekük csoportjának ezen felül tárgyi vagy anyagi segítséget nyújtottak: Csala János, Forray Gábor, a Gömörimpex, Liszka Kálmán, Király Viktória, Marinov Krisztián és neje, Nagyné Barna Olga.

Lezárult az alapfokú művészetoktatási intézmények szakmai minősítése

A Péczeli ÁMK Művészeti Iskolája kiváló minősítést kapott

December 31-én fejeződött be az alapfokú művészetoktatási intézmények szakmai bírálata. Több mint nyolcszáz intézmény átvizsgálását elvégző minősítési eljárás eredményéről január végéig kapták meg az értesítést az érintett fenntartók és iskolák. Mintegy kétszáz ezer gyermek és tízezer pedagógus sorsa volt a tét.

Lévai Péter 2007. 10. 30-án közzétett nyilatkozatában szereplő adatok és a 2006/2007 tanév Oktatási Statisztika (OKM-kiadvány) adatai alapján:

Az előminősítésre 817 intézmény adta be a dokumentációit.

- Előminősítésre elfogadtak 689 intézményt
- Hiánypótlásra nem reagált: 32 intézmény
- Kérelmét visszavonta, vagy nem adott be kérelmet: 2 intézmény
- Előminősítés elutasítva: 94 intézmény esetében
- ÖSSZESÍTÉS: 2006/2007 tanév: összes tanuló: 317 247 fő, összes pedagógus: 18 664 fő. A 2007. október 30-ai állapot: akik részt vesznek a minősítési eljárás második szakaszában: összes tanuló: 209 029 fő, összes pedagógus: 10 ezer 373 fő.

Szerencsére, igen sok iskola kiválóra teljesített, ez is bizonyítja a magas színvonalú oktatást. Ez örömteli, hogy ma már a művészeti oktatás nem városi privilégium (pedig a fenntartása csak megyei jogú városnak kötelező). Hiszen vidéken, a kis falvakban is a kulturális értékközvetítést, a közösségépítő tevékenységet, a személyiségfejlesztést és a hagyományörzést szinte csak ezek az intézmények képviselik.

Gondoljunk csak bele, ha gyermekeink valamilyen hangszeren szeretnének megtanulni játszani, vagy esetleg grafikával, festéssel ismerkednének, ezért a borsodiaknak Miskolcra kellene heti 4 alkalommal beutaztatnunk Őket.

A művészeti iskolai normatíva összegének folyamatos csökkentésével, több évvel ezelőtt nyilvánvalóvá vált, hogy az alapfokú művészetoktatási rendszer finanszírozásából egyre kisebb szeletet kíván az állam megtartani magának, s egyre nagyobb terheket átruházni a fenntartókra, s a szülői társadalomra.

Sok szülőt nagyon kellemetlenül érintett az, hogy a 2005-ben beíratott gyermekének, ha nem volt hátrányos helyzetű, akkor térítési díjat kellett fizetnie. Természetes, volt olyan is, aki azt választotta, hogy nem írattja be gyermekét ebbe a képzési formába.

Az alapfokú művészetoktatással foglalkozó iskolák jól teljesítettek, de a szükséges összeg ötven százalékat sem éri el a munkájukhoz adott állami támogatás. Az önkormányzatok is egyre nehezebben tudják fenntartani intézményeiket, és ha a normatíva ennyi marad, folytatódik a művészeti iskolák leépülése.

Január 1-jével alapvetően megváltozott a művészeti oktatás finanszírozásának módja. A tavaly év végén elfogadott költségvetési törvény értelmében 2008-tól a művészeti iskolák támogatása is bekeverült az alpnormatívák közé.

Ezentúl három részből tevődik össze a támogatás, amelyből a harmadik bizonytalan forrás, hiszen pályázatról van szó.

A művészetoktatási intézményeket fenntartó önkormányzatok a január 1-jétől augusztus 31-ig terjedő időszakra további támogatásért pályázhatnak. Az e célra elkülönített keret ötszázmillió forint. Ez azonban sikeres részvétel esetén is csak halvány költség-kiegészítésként szolgálhat, mivel erre a pénzre mindegyik művészeti iskola pályázhat majd március közepe után, ha az oktatási miniszter kiadja majd a rendeletet.

A fent leírt támogatásban a kiválóra minősített és a minősített alapfokú művészetoktatási intézmény

címét megszerzett iskolák részesülnek. Azok az iskolák, amelyek a minősítési eljárás során nem feleltek meg, a költségvetési törvény szerint a normatíva felét kapják.

Kiszívárogtak olyan hírek is, melyek szerint a közeljövőben a művészeti oktatásra szánt állami támogatást, ami jelenleg 20 milliárd forint, a következő három év alatt 9 milliárdra kell csökkenteni.

Ezt a csökkenést pedig, nem támasztja alá a gyereklétszám csökkenése, sem a művészetoktatás iránti érdeklődés.

„Évek óta számos jele van annak, hogy a kormány ki akar vonulni a művészetoktatás finanszírozásából. Két módját festette fel ennek: az általános iskolai oktatásba való beolvasztást, vagyis a csendes felszámolást, illetve a források kivonását azon az alapon, hogy ez nem kötelező iskolatípus, fizessen az, aki odajár. Ez azonban azt jelenti, hogy a szegényebb családok elesnek a lehetőségtől, hogy művészeti órákra járassák a gyerekeiket, az amolyan fényűzésé válna. Márpedig szegény vidékeken, szegény családokban gyerekek ezreinek a művészeti órák jelentik a legnagyobb örömet, az egyetlen aktív kulturális tevékenységet, a sikert.”

„S valóban tisztában kellene már lenniük a döntéshozóknak is a művészeti oktatás fontosságával. Az unió legtöbb országában fontos a művészeti oktatás, annak zeneiskolai formája is. Más jogi környezetben, de közvetlenül támogatja az állam vagy ahová a személyi jövedelemadó befolyik. Finnországban 30 esztendővel ezelőtt a Kodály-koncepcióhoz nagyon hason-

lón építették fel a zeneoktatást, s azóta is fejlesztik ezt a rendszert – az állam sokat áldoz erre a területre. A PISA-felmérés során az ottani tanulók érték el a legjobb eredményeket. Az a költség, amit az állam a művészetoktatásba fektet, ebben többszörösen megtérül.” – írta le Ember Csaba a Magyar Zeneiskolák Szövetségének az elnöke.

S hogy mi lesz a művészeti iskolák és a mi kis városunk művészeti iskolájának a későbbi sorsa, ez még a jövő titka. Egyet azonban biztosra tudhatunk, hogy a minősítési eljárás Putnokon a Péczeli ÁMK Általános és Alapfokú Művészeti Iskolájában is lezárult.

Az Alapfokú Művészetoktatási Intézmények Szakmai Minősítő Testülete 2008. január 14-én értesítést küldött a fenntartónak:

„Tájékoztatnom, hogy az alapfokú művészetoktatási intézmények Szakmai Minősítő Testülete a közoktatás minőségbiztosításáról és minőségfejlesztéséről szóló 3/2002.(II. 15.) OM rendelet alapján a fenntartásában működő Péczeli József Általános Művelődési Központ Általános és Alapfokú Művészeti Iskola Intézményegysége (3630 Putnok, Gárdonyi G. út 1. OM azonosító 028937)

2007. évi minősítési eljárását lefolytatta, melynek eredményeként 2007. december 6-án az intézmény elnyerte a Kiválóra minősített alapfokú művészetoktatási intézmény címet.”

A minősítési eljárásban a Magyar Rektori Konferencia, a Művészeti Szakközépiskolák Szövetsége, az Alapítványi és Magániskolák Egyesülete, a Magyar Művészetoktatásért Országos Szakmai Szervezet és Magyar Zeneiskolák és Művészeti Iskolák Szövetsége vett részt.

Nagy öröm ez a városvezetés az iskola diákjainak és pedagógusainak számára, hiszen ez az eredmény azt bizonyítja, hogy ezen a kis településen is lehet olyan intézmény, ami országos sikereket, hírnevet hoz Putnoknak.

Igaz, hogy sokkal kevesebből kell az intézménynek gazdálkodnia, és szerencse, hogy még életben van ez az oktatási forma. S az a több mint 300 diák, aki ezt az oktatási formát választotta, továbbra is részt vehet a képzésben.

Deczkíné Horváth Ilona

TANULMÁNYI VERSENY A PÉCZELIBEN!

Az alsó tagozatos munkaközösség a 2007/2008-as tanévben is megrendezte a tanulmányi és szépkiejtési versenyt.

Az írásbeli vetélkedőkön a tanulók évfolyamonként, magyar nyelv és irodalom, matematika, és környezetismeret tudásukról adhattak számot.

A szépkiejtési verseny: vers, olvasás, mese és prózamondás kategóriákban került meghirdetésre. A nagy megmérettetés előtt az osztályokban lezajlottak a házi versenyek, s csak a legjobbak mehettek az iskolai döntőre.

Minden kategóriában 3 helyezést osztott ki a zsűri. Az írásbeli tanulmányi verseny győztesei arany, ezüst, és bronzérmeket vihettek haza, a szépkiejtési verseny dobogósai pedig értékes könyvjutalomban részesültek a Péczeli József Gyermekalapítvány jóvoltából.

Gratulálunk a tanulóknak és szüleiknek. A felkészítő pedagógusoknak köszönjük a munkáját!

A SZÉPKIEJTÉSI VERSENY GYŐZTESEI:

Vers: 1-2. osztály

- I. Juhász Adél 2.b
- II. Szabó Fanni 2.a
- III. Pokó Csenge 1.b

Vers: 3-4. osztály

- I. Deme Soma 3.a
- II. Deczki Bátor 4.b
- III. Olasz Vivien 3.a

Mese: 1-2. osztály

- I. Méhész Alexandra 1.a
- II. Szabó Fanni 2.a
- III. Fecsku Éva 2.b

Próza: 3-4. osztály

- I. Farkas Gyula 4.a
- II. Kónya Viktor 4.b
- III. Tóth Gergely 3.a

Olvasás

- I. Deczki Bátor 4.b

- II. Javora Petra 3.a
- III. Nagy Olga 3.a

ÍRÁSBELI TANULMÁNYI VERSENY

Olvasás-szövegértés: 1. osztály

- I. Pokó Csenge 1.a
- II. Burszán Zsófia 1.b
- III. Eke Dániel 1.b

Nyelvtan-helyesírás: 2. osztály

- I. Fecsku Éva 2.b
- II. Szabó Fanni 2.a
- III. Tóth Hanna 2.b

Nyelvtan-helyesírás: 3. osztály

- I. Javora Petra 3.a
- II. Barabás Fanni 3.a
- III. Nagy Olga 3.a

Nyelvtan-helyesírás: 4. osztály

- I. Deczki Bátor 4.b
- II. Varga Szonja 4.b
- III. Kónya Viktor 4.b

Matematika: 1. osztály

- I. Burszán Zsófia 1.a

- II. Boros Zoltán 1.a
- III. Magyar Hunor Szabolcs 1.a

Matematika: 2. osztály

- I. Csizmadia Csenger 2.b
- II. Béres Zoltán 2.b
- III. Lukács Bence 2.b

Matematika: 3. osztály

- I. Deme Soma 3.a
- II. Csabai Máté 3.a
- III. Javora Petra 3.a

Matematika: 4. osztály

- I. Sasvári Patrik
- II. Kónya Viktor
- III. Gulyás Tibor

Környezetismeret: 3. osztály

- I. Deme Soma 3.a
- II. Nagy Olga 3.a
- III. Javora Petra 3.a

Környezetismeret: 4. osztály

- I. Kónya Viktor 4.b
- II. Deczki Bátor 4.b
- III. Katona Eszter 4.b

**Deczkiné Horváth Ilona
igazgatóhelyettes**

„Hol a tojás, piros tojás...”

A Gömöri Múzeum időszakos kiállítótermében 2008. február 12-én hímestojás-kiállítás nyílt. A tárlatot *Viszóczky Ilona* muzeológus, etnográfus, a Matyó Múzeum igazgatója nyitotta meg. Tavaszt köszöntő kulturális műsort a Zsoldos Emília Óvoda óvodásai adták elő. Felkészítőjük *Mester Gézané* óvónő volt. Az ünnepélyes megnyitót követően tojásdíszítési bemutatón vehettek részt az érdeklődők. Akinek kedve volt kipróbálhatta a gömöri hímes tojás írózását és a gépi karcolásos díszítést. A kiállításban a hímes tojások mellett a Zempléni Múzeumból kölcsönkért régi húsvéti képeslapokat, valamint *Kovács Zoltánné* csuhébaba készítő, tojásdíszítő népi iparművész munkáit is megtekinthetjük. A hímestojás-kiállításban nagyrészt azok a díszítők mutatkoznak be, akik a Putnok és Térsége által megnyert Kézműves képzésben részt vettek. Öten vannak az idei tárlatunkban, akik továbbra is készítik a gömöri hímes tojásokat, valamint néhányan a karcolásos technikát is művészi szinten használják. Név szerint: *Hajdúné Bodrogek Rozália, Munkácsi Zsuzsanna, Nagyné Holló Mariana, Somodi Imréné és Sváb Jánosné*. A „nagy előd” *Hárskúti Imréné Erzsike* néni gömöri hímesaire is rácsodálkozhat az ide látogató. Más technikával készültekből is adunk ízelítőt: áttört fehér viasszal díszített, festett, horgolt, patkolt, karcolt.

A Gömöri Múzeumban tojásdíszítési foglalkozásokat is szervezünk. A résztvevőknek kifűjt tojást kell magukkal hozni. Csoportosan és egyénileg érdeklődőkkel is szívesen foglalkozunk. A cél érdekében ajánlatos bejelentkezni a Gömöri Múzeumba személyesen vagy telefonon. Szeretettel várjuk a kedves vendégeket a múzeum dolgozóinak nevében: **Zs. Ujváry Mária**

Határ a csillagos ég?

Egyik este harmincas éveinek végéhez közeledő barátaimmal jó hangulatú beszélgetés közben nosztalgiáztunk kicsit a „régiszepek” időkről. Szóba került a 3 Ft-os Pepsi-Cola meg az 50 filléres fagyaltgombóc, nem beszélve az 50 Ft/literes benzín árról. Tölem idősebbek persze még lejjebb mehetnének, de az említett összeget is összehasonlítva a mostani rekord 300 forintossal felvetődött bennünk a kérdés: mi zajlik ebben az országban?

1990-ben már egy kismértékű áremelés is országos vétót váltott ki, gondoljanak csak vissza a taxis-blokádra. A tiltakozás akkor bár sokunkat hátrányosan érintett, mégis szolidaritást váltott ki az emberekből. És mi van ma? Legtöbbször már csak a benzinkútnál szembesülünk azzal a ténnyel, hogy már megint többet kell fizetnünk az üzemanyagért.

Őszintén szólva, mikor pár éve elértük a „történelmi” 250 Ft-os határt, kormányzatról kompenzációt emlegettek, gátat kell szabni a benzinár egekbe emelkedésének!

Az eredmény? Mára az üzemanyagból származó jövedéki adó és annak áfájából befolyó több száz milliárd a költségvetés egyik legfontosabb bevétele képezi, ráadásul Európában talán a legmohóbb módon. 300 Ft-os benzinárral kb. 180 Ft-nyi összeg folyik be az államháztartás kasszájába literenként. Magyarországon durván számolhatunk 4 milliárd l/év fogyasztással. Szorozzanak csak és rögtön helytáll a mohó kifejezés. Igaz, hogy a 18. hely körül állunk Európában a literenkénti ár alapján, de az előttünk álló országokban a minálbár pl. jóval magasabb, akár 5-szörös szorzó is. A dolgokat természetesen meg lehet magyarítani. Magas az olaj hordónkénti ára, erősödik a dollár, vagy gyengül a forint, nő a világ olajfogyasztása, politikai csatározások, vagy természeti katasztrófák szólnak bele a világpiaci helyzetbe. Meglehet, de amit mi kisemberek érzünk, az az, hogy lassan már nem érdemes a volán mögé ülni, vagy komolyan spórolni kell akár egy miskolci kiruccanásához is. A MOL könyörtelenül kihasználja monopól helyzetét, a legtöbb cégnek ő szállítja az üzemanyagot nagykereskedelmi szinten a régióban, így kicsi a kiskereskedelmi árrés is, ennek ellenére számos olyan töltőállomást találunk, ahol 5-10%-al olcsóbb a benzin literenkénti ára. A határok mentén már évek óta megy az ingázás, de 40 km-es körzetünkben is rálelhetünk egy-egy olyan kútra, amelynél akár 500 Ft-ot is nyerhetünk egy teli tankon. Ez pedig higgyék el, egy mai átlag magyar embernek számít! Lassan divatba jön az inkább sokszor, kevesebbért módszer, a takarékos vezetéstechnika, a dobjuk össze metódus, vagy az egyszerűen ki sem mozdulok, ha nem muszáj teória.

Nagyszerű, gondolhatnánk odafent, íme a környezetbarát taktika, de a probléma elől nem lehet elbújni. Magasabbak a menetjegy árak, nő a közúti, vasúti, légi fuvarozás díja, ez pedig kihat a pénztárcánkra, úgy is, ha nem indítjuk be a motort. Nem kellene végre egy újabb össznépi felháborodás, csak hogy jelezzük: a magyar emberrel nem lehet mindent megtenni!

MÉG MINDIG NOSZTALGIA

Múlnak egymás után az évek könyörtelenül, fiatalabbak sajnos nem leszünk, de a régmúlra gondolni átlépve az ötvenedik élet egyre kellemesebb időtöltésnek tűnik.

Novemberi számunkban beszámoltunk önöknek arról a nosztalgiaestról, amelyet Fónagy Istvánék szerveztek a Bányász Művelődési Házban. Akkor a lehetőséget megragadva Bánkúti Sándorral, Illés Pálnéval, Szakonyi Lászlóval és Tamás Barnabással beszélgettünk. Visszaemlékezésük saját életükön keresztül Putnok 50-es, 60-as, 70-es éveibe enged betekinteni.

A bányatelepi kultúrház megépítése 1948/49-re tehető – kezdte az emlékeit felidézni *Bánkúti Sándor*. A bányász zenekarhoz 1949-ben kerültem, s 1950. május elsején vonultam ki először az utcára, mint zenekari szájkürtös. Nagy élet volt akkor, ki volt a nép éhezve a kultúrára. Működött akkor néptánc csoport, színjátszó csoport. A szimfonikus zenekart *Profán István* vezette, a fűvös zenekart *Mészáros Mihály*, aki régi katonazenész volt.

1956-ban szesztilalom volt, én akkor egy tánczenekarban játszottam. A szüreti bálon sehogy sem volt hangulatunk, szóltunk *Pohner István* bácsinak, hogy szerezzen

nekünk valamit, mert nem tudunk játszani. Hozott egy üveg pálinkát, amit elrejtettünk a kályhában. Sorra jártunk aztán a kályhához melegedni, amit viszont senki nem értett, mivel hideg sem volt.

– Szakonyi László nem putnoki születésű. Honnan került ide?

– Balatonalmádiban laktam, a rokonságom most is ott él. Kecskeméten végeztem el a kertészeti technikumot, majd Keszthelyre kerültem, s onnan átirányítottak a putnoki felsőfokú technikumba. 1964-ig azt sem tudtam, hogy létezik Putnok.

– Mit nyújtott akkor a fiataloknak?

– Működött a VÁM étterem, a presszó, majd később a KISZ. Felfedeztük mi, a felsőfokra járók, hogy nagyon szép lányok élnek Putnokon. Az itteni bányász fiatalokkal nagyon jó kapcsolattunk nem volt, de ha valami igazán szemrevaló kislányt kiszúrtunk a KISZ-ben, akkor képesek voltunk a lány felkérésekor megszervezni, hogy 8-an, 9-en még sorba álljanak, ha lekérnek tőlünk egy lányt, legyen aki folytassa a lekerést. No, ebből sok probléma volt. Tudomásom szerint ketten voltunk, akik putnoki lányt vettünk feleségül.

Szívesen emlékezem vissza a május elsejekre, amikor traktorral, lovakkal, autókkal vonultunk az álmomásra, majd onnan a kastélykertbe, ahol megkaptuk a virslit, a sört, a zsemleket. Ott volt a település apraja, nagya.

Nekünk, főiskolásoknak a presszó volt a törzshelyünk sza-

badidőnkben, de néha a vizsgaidőszakban is. Volt ott akkor élőzene, a cigány húzta a VÁM étteremben is. Más volt akkor az élet – réved a múltba.

Biztonságban éreztük magunkat, nem volt akkora különbség az emberek között. Szegényebbek voltunk, nem volt televízió, kerestük, hogy hol lehetünk közösségekben. Rengeteg csinystevésünk volt, ami többek között Meilinger rendőrhöz és a kutyás rendőrhöz kötődött. Nekem ehhez az időszakhoz kötődnek a legszebb emlékeim.

– Mi jellemezte a hatvanas évek végét, a hetvenes éveket? – fordulok Illés Pálnéhoz és Tamás Barnabáshoz.

– Nagy élet volt akkor a Bányatelepen. Akkor is volt néptánc és társastánc csoport. Eljártunk szerepelni a környező falvakba. Hétfégek az ötörai tea volt a sláger, ilyenkor lejötték a rendezvényre a városiak is – mondja Illésné.

– Volt ellentét?

– Nem volt. Mindenki tudta, ki a városi, ki a telepi.

– Ekkorra tehető az Androméda együttes zenélése is. Hogy emlékezik erre? – kérdezem Tamás Barnabást.

– A zenekar törzstagjai: *Szakács István*, ózdi szológitáros (azóta sajnos elhunyt), *Kiss József*, *Lyukas*, aki a posta mellett lakott, ő volt a ritmusgitáros, *Fónagy István* dobos, valamint énekes, billentyűs *Soós Lajos*, bögözött *Tamás Barnabás*. A menedzserünk *Nemes Péter* volt.

1967 karácsonyához fűződik a

kezdet, s 1972. július 14-én volt a hajnalig tartó búcsú buli, mivel hárman is bevonultak katonának a tagok közül.

– Milyen számok jelentették a sikert?

A legnagyobb sikert a Zöld légy jelentette, ami saját szerzeményünk volt, de szívesen emlékezem a Csapos legény, Sajnálom kislány című számokra is. Több sikeres külföldi számot is játszottunk természetesen. Az Edda az Erató mellett mi is ott voltunk a borsodi éllovas bandák között.

– A zenés rendezvényekre sok fiatal elment. Milyen voltak ezek a bulik?

– Az ötvenes, hatvanas években még a régi bálókba a lányos anyukák is elmentek kiöltözve. Leültek a teremben és felügyelték lányukat. Volt, amikor a búcsú puzsi miatt mi fiatalok már mentünk volna haza, de a mama kedvéért még maradni kellett – emlékezik vissza *Szakonyi László*. Akkor nemigen volt verekedés, Bambit ittunk.

Ekkorra a beszélgetésbe, emlékezésbe már belefeledkezünk beszélgetőpartnereimmel. Felemlítődtek a régi kiskocsmában tartott rédoszos beavatási szertartások (Rédosz – Részeseg Diákok Országos Szövetsége), felidéződött Dundi néni alakja, majd az 1954-ben alakult tánczenekar, melynek tagjai: *Sepregi András*, *Farkas Sándor*, *Icsó Lajos*, *Tóth Lajos*, *Ruszó Károly* voltak. Elindultak ők a Ki mit tud?-on, eljutottak a megyei selejtezőig, ahol az Edda együttes verte ki őket.

Színes emlékek kötődtek *Kappel Józsi* bácsihoz és *Murányi Tibi* bácsihoz, mint művelődésiház-vezetőkhöz. Felemlégetődött a fűtcai korzózás szokása, akkor még esténként is nyugodt szívvel járhatott az utcán, aki akart. A mozizás is a kedvelt elfoglaltságok közé tartozott, még a szovjet filmek vetítésekor is többnyire teltház volt.

Hogy miért jó mindezzel emlékezni? Mert ez a fiatalság egyik szeletét jelenti, bár azok az évek soha nem hozhatók vissza – mondják egyöntetűen. Jó volt akkor egy közösséghez tartozni.

Azok közül, akik akkor voltak fiatalok, nagyon sokan eljöttek a nosztalgiaestre, jó érzés velük most találkozni.

Gömöri Hírmondó

Kiadja: Putnok Városi Televízió

Közhasznú Társaság

3630 Putnok, Rákóczi út 2.

Felelős kiadó:

Pásztor János

Putnok Városi Televízió

Közhasznú Társaság ügyvezetője

HUISSN 0866-1227

Főszerkesztő: Egerszegi Márta

A szerkesztőbizottsági tagok:

Darnyi Béla

Deczkiné Horváth Ilona

Fábián Judit

Placskó Klára

Szakonyi Zsolt

Szedés, tördelés, nyomda:

Press+Print Kft.

2340 Kiskunlacháza

Gábor Áron u. 2/a

Tel: 06(24)433-433

Így búcsúztatták a pécelisek a telet

A CUKORBETEGSÉGRŐL

Statistikai előrejelzések szerint néhány évtized múlva a népesség csaknem 10%-át fogja érinteni a cukorbetegség. Ennek oka részben örökletes, részben életmódbeli tényezőkkel áll kapcsolatban. Körülbelül duplájára tehető a nem diagnosztizált, de már kiszűrhető betegek száma, mint a felismert eseteké. Magyarországon közel félmillióan szenvednek cukorbetegségben.

Cukorbetegség alatt a vérnek a normálishoz képest tartósan megemelkedett cukorértékeivel járó állapotot értjük, melynek hátterében több, különböző ok állhat. Így tehát messze nem egy egységes betegségről van szó. A vércukorérték magas volta inkább bizonyos kóros állapotoknak tekinthető.

Már az ókorból származó írásos emlékekben találkozhatunk a betegség ismérveinek leírásával. Középkori tudósok jöttek rá a betegség koranyagsere zavarral való kapcsolatára. Ők mutattak ki először cukrot betegek vizeletében. A diéta elrendelésének szükségessége is erről az időszakról datálódik. A 19. században Langerhans írta le a hasnyálmirigy mikroszkópos szerkezetét, illetve az ő nevét viselő „szigeteket”. Ezekben található sejteknek nagy szerepük van a betegség létrejöttében.

Inzulint először 1920-ban sikerült Bantingnak hasnyálmirigyből kivonnia. Ezt követően hamarosan elterjedt gyógyító céllal való alkalmazása.

Gondoljunk bele! Mindössze egy emberöltővel ezelőtt még gyógyíthatatlan, halálos betegség volt, ami mára az egyik legjobban korlátozható kórfarmák egyikévé lépett elő.

Mi az oka?

A betegség lényegének és eredetének megértéséhez egyik fő energiaforrásunkról, a szénhidrátokról kell néhány szót ejtenünk. Ezek összetett anyagok a táplálékkal történő felvételüket követően a tápcsatornában egyszerű cukorra bomlanak, ami a vérbe való felszívódásuk után annak közvetítésével kerülnek az őket felhasználó sejtekhez, ahol további kémiai átalakulások során energia szabadul

fel belőlük. Ez az energia biztosítja testünk működését. Az aktuálisan fel nem használt cukrok raktárba kerülnek, onnan fizikai aktivitás alkalmával kerülnek ismét a vérbe. A cukrok sejtbe való bejutása azonban bonyolult feladat. A sejteket kulcsra zárt helyiségekhez hasonlíthatjuk, ahová a cukor molekulák csak a zárba illeszkedő kulcs segítségével tudnak belépni és felhasználni. A cukorbetegség lehetséges okai mind e mechanizmussal, a kulccsal és a zárszerkezettel kapcsolatban kialakuló hibákkal függenek össze.

I. típusú cukorbetegség

E rendszer különböző elemi romolhatnak el a cukorbetegség egyes típusaiban. Előfordul, hogy a kulcsot előállító sejtek gyulladással elpusztulnak, így megszűnik az inzulin termelése, hiányzik a kulcs. Ennek a gyulladásnak a mechanizmusára vonatkozóan több magyarázat született. Az egyik szerint bizonyos vírusok (pl. mumpsz) az inzulintermelő sejtek roncslódása révén azokban olyan változást idéznek elő, hogy a szervezet védekező rendszere számára ezek a sejtek idegenné válnak, és a rendszer elpusztítja őket. Lehetséges, hogy a vírusok elleni ellenanyagok egyidejűleg ezeket a sejteket károsítják, pusztulásukat és ez által teljes inzulinhiányt okozva.

Ilyen és ehhez hasonló mechanizmusok tételezhetők fel az I. típusú, régi nevén fiatalkori cukorbetegségben. Ez olyan mintha nem is termelődött volna inzulin a cukor felhasználása szempontjából.

II. típusú cukorbetegség

A rendszer másik eleme, a zár is tönkre mehet. Ilyenkor megfelelő mennyiségű és minőségű inzulin mellett sem jut be a cukormolekula a sejtekbe. Bizonyos esetekben maga a szervezet által termelt ellenanyagok irányulnak a zárszerkezet ellen, elfoglalva az inzulin helyét. Ilyenkor a Langerhans-szigetek a normálisnál több inzulint termelnek „gondolván”, hogy nincs belőle elég, hiszen a cukormolekulák kívül rekednek. Ez az ellensúlyozó törekvés jelentősen

megnövekedett terhet jelent az inzulintermelő sejtek számára, és ez a túlzott igénybevétel hosszabb fennállás után tönkreteszi őket. Végül is fokozatosan megszűnik inzulintermelő képességük, s a kulcsot injekció formájában kell bejuttatnunk.

A II. típusú, régen időskorinak nevezett cukorbetegség magyarázatára ezen kívül számos egyéb, bonyolult elképzelés született.

Akarmelyik típusú betegség hibájáról van szó, az a visszas helyzet áll elő, hogy a sejtek a magas vércukor által túlkínálat ellenére is éheznek. A kulcs hibáját az inzulin, a zárát a megfelelő tabletták korrigálják.

Örökölhető-e a cukorbetegség?

Téves lenne azt gondolni, hogy cukorbeteg szülőknek biztosan beteg lesz az utóda is. Tény, hogy cukorbetegséggel halmozottabban mutató család utódai nagyobb valószínűséggel betegeszenek meg, de ez nem kötelező érvényű.

Mit tehetünk?

Egészségünk érdekében a háziorvosok szűrővizsgálatra utalnak a laboratóriumokban. Normális vércukorszint: 5-6 mmol/l

Megelőző intézkedés, főleg genetikailag terhelt családokban a glükóz intolerancia, a terhelt cukorvizsgálat. Ezután az orvos már megállapítja, illetve javasolja a glükóz diétát.

A cukorbetegség szövődményei:

Szívkoszorúerek megbetegedése

A szívkoszorúerek meszesedése és a következményes infarktus-halálozás 4-6-szor gyakrabban lép fel, mint a nem cukorbeteg egyéneknél. Sokszor a szívinfarktusra visszavezethető súlyos szívgyengeség egyetlen jele a keringés elégtelensége által okozott fulladás. Ez gyakran jár együtt veszélyes ritmuszavarral. Cukorbetegségben tehát a fenti panaszok esetén azonnal EKG-t kell készíttetni, és fokozott elővigyázattal eljárni.

Agyi érrendszeri megbetegedés

Cukorbetegségben 2-3-szor gyakrabban lép fel az agyi artériák szűkületére, trombózisára vissza-

vezethető feloldali bémulás, beszédzavar.

Perifériás erek megbetegedése

Gyakoribb a perifériás erek megbetegedése, tehát az alsó végtag artériáinak a szűkülete is. Erre szakaszos elhelyezkedés a jellemző, azaz a hasúrban lévő lágyéki artériától kezdve a combartériáig a lábszárartériáig a több helyen elhelyezkedő szűkület a jellemző. Ez nagymértékben nehezíti a gyógyulást.

Idegrendszeri károsodások

Cukorbeteg esetében átlag 40-szer gyakrabban kerül sor az alsó végtag nem balesetre visszavezethető amputációjára, mint a nem cukorbeteg hasonló korú lakoságnál. Egyrészt szárazzá, fertőzésre hajlamossá válik a bőr, másrészt a csont izületi rendszer károsodása révén az ízületek meggyógyannak a normálisnál 50-100%-al nagyobb nyomás jön létre. Ez károsodást eredményez, amely tovább fokozza a nyomást, végül a bőr a kéreg alatt elhal, fekély keletkezik, a fekély elfertőződik, létrejönnek az elhalások, melyek általában minimum az ujjak vagy a lábfej egy része, súlyosabb esetben a teljes láb vagy lábszár amputációját vonják maguk után.

Kísérő szövődmények

A hajszálerek megvastagodásának két formája van: a szemfenék ereinek megbetegedése, a retina leválása, végső esetben vaklás. Magyarországon ma ez a nem veszesült és nem sérülés eredetű vaklás második, az Amerikai Egyesült Államokban pedig az első helyen áll.

A másik formájának lényege, hogy a vese glomerulusainak a vizelet szűrését végző hajszálerei megbetegeszenek, a közöttük lévő kötőszövet felszaporodik és fokozatosan gátolja a hajszálerek tevékenységét.

A cukorbetegség kiszűrését ma már a gyógyszerterápia is végezheti. De kérhetjük a háziorvosunktól. A cukorbeteg diétáját minden esetben orvos állítsa össze!

Felhasznált irodalom: Bálint Péter: Orvosi Élettan, Internet: Vital.hu, Medimix.hu

Placsó Klára

Sorozatunk e havi vendége **Drodzák László**, aki fiatal kora elenére már jelentős tapasztalatra tett szert az üzleti életben. Jelenleg több érdekltsége van városunkban, köztük a Havanna éttermet működteti.

– Mondjon néhány szót magáról!

– Születésem óta itt élek Putnokon. Édesapám tősgyökeres putnoki, édesanyám az Eger melletti Novajról származik.

A Péczeli József Általános Iskolába jártam nyolc évig, majd Sajószentpéteren tanultam ki a géplakatos szakmát. Géplakatosként egy évig dolgoztam, s mellette itt, a putnoki csapatban futballoztam. A lakatos munka nem állt igazán közel a szívemhez, így szerencsésnek mondhatom magam, hogy az Ózdi Kohász SE leigazolt, ahol tíz évig fociztam. A sport, a futball a mai napig közel áll hozzám, de

ma már csak nézője vagyok a meccseknek.

Mivel az élet úgy hozta, hogy új munka ill. megélhetés után kellett nézmem, pár évvel ezelőtt vendéglátói végzettséget is szereztem.

– Hogyan jutott el a vendéglátó szakmához?

– 2000-ben a pénzszerzés reményében egy barátommal Amerikába mentünk dolgozni, ahol annyi pénzt összegyűjtöttünk, hogy alapítottunk egy légtechnikai céget. A cég nehezen működött a körbetartozások miatt, ezért döntöttem úgy, hogy más irányba kell hogy orientálódjam. Ekkor jött az ötlet, hogy a vendéglátásban gondolkodjam. Nem terveztem, hogy több boltot is működtessek, de ez így alakult.

– Beváltak a számításai?

– Nehezen boldogulok. Az az igazság, hogy ebben a mai gazdasági helyzetben örül a vállalkozó annak, hogy egyáltalán talpon tud maradni. Próbálok minden tölem telhetőt megtenni annak érdekében, hogy minél színvonalasabb szolgáltatást nyújtsak a vendégeimnek, vásárlóimnak. A Havanna étterem talán a legnagyobb beruházás, amit megvalósítottam. Véleményem szerint a városnak szüksége volt egy olyan helyre, ahol el-

tölthetnek egy kellemes estét a vendégek. A fizetés megkönnyítése érdekében februártól hideg és meleg étkezési utalványokat is elfogadunk.

A fiatalokra gondoltunk akkor, mikor az épület tulajdonosával egy olyan klubot alakítottunk ki az emeleti részen, ahol kulturált körülmények között szórakozhat az ifjúság.

Jelenleg péntekenként van diszkó, a zenét Balogh Zsolt (DJ Bazsó) szolgáltatja.

– Mivel próbálja megfogni a fiatalokat?

– Januárban a lányoknak ingyenes a belépő. A cégek, pl. a Coca-Cola olyan promóciókkal áll rendelkezésünkre, amellyel vonzza a vendégeket. Ilyen volt például az egyet fizet, kettőt kap akciójuk.

Volt már nosztalgia-est, élő kivilágosműsor a Rádió Toppal. Szóval sok jó bulit szerveztünk, és próbáljuk tartani a színvonalat. Természetesen a Rióval vagy a Chacha-chával nem vehetjük fel a versenyt, de próbálunk olyan szolgáltatást nyújtani, ami itt tartja nemcsak a helyi, hanem a város vonzáskörzetében lakó bulizni, táncolni vágyókat is. Terveink között szerepel a Valentin-napi buli, és

március 21-én egy olyan diszkó, amikor 1x2 személyes görögországi apartmant lehet nyerni. Nyárra valami szabadtéri dologban gondolkodunk.

– Alig merem megkérdezni, marad-e ideje valami másra is az üzleten kívül?

– Nem igazán van szabadidőm. Ha akad néhány szabad órá, akkor azt pihenéssel, illetve meccsnézéssel töltöm, hiszen mint már említettem, a fociért a mai napig rajongom. Ha több időm lenne, szívesen horgásznék is.

– Mivel járt már a tengerentúlon, van összehasonlítási alapja. Mennyivel más ott az élet, a munka stb.?

– Nem lehet a két életformát összehasonlítani. Olyan biztonságban élnek ott az emberek, hogy azt Magyarországon talán soha nem fogjuk elérni.

– Hogyan képzeled az életét mondjuk tíz év múlva?

– Bízom benne, hogy az élet színvonal nem romlani, hanem javulni fog, és ezzel együtt az üzleti életben is fellendülés várható majd. Ha ez így alakulna, akkor nekünk vállalkozóknak is könnyebb dolgunk lenne, mint manapság.

F. Judit

Egy angol lady, akiből magyar honleány lett

Dél-Gömör négy kis fájában Keleméren, Gömörszőlősön, Zádorfalván és Serényfalván 1933 és 1945 között egy angol hölgy – Vitéz Vásony Sándorné, szül. Ayshford Wood Florence gyermek és ifjúsági szervezetet hozott létre és működtetett.

Erről a példaadó életútról és misszióról É. Kovács László tollából jelent meg egy visszaemlékező füzet, amely egy nagyobb terjedelmű gyűjtőmunkájának rövid összefoglalása.

De mivel is töltötték az angol hölgy irányításával iskolán kívüli szabadidejüket a falusi fiatalok abban az időben? A lányok csoportjának a neve Búzavirág Csokor volt, összejöveteleiken sokat kézimunkáztak, verseket, dalokat és népi játékokat tanultak. A fiúk csoportja a Búzavirág Falugárda. Ők barkácsoltak, játékeszközöket készítettek, mint a bige, méta, teke, ördögmotolla, sergettyű, ezekkel rendszeresen játszottak, alakí és menetgyakorlatokat tartottak, énekeltek. Minden csapatban élénk sportélet folyt, a falvak csapatai közt versenyeket szervezett, sokat kirándultak. Tisztségviselőket választottak, így volt minden csapatnak könyvtárosa, pénztárosa, egészségőre, barkácsmestere, zászlótartója.

Vásonyné minden falu csoportjának egy kis könyvtárat adományozott, amelynek állományát időközönként egy másik faluval cserélték. A ládában tárolt kis könyvtárnak külön szabályzata volt, a diákok szabályos kölesönzési naplót vezettek. Talán a cserkész csapatok működéséhez lehetne hasonlítani egy-egy csoport működését. Legfőbb célkitűzése a fiatalok erkölcsi és közösségi nevelése. Vásonyné szociális és kulturális akciója mind szélesebb körben vált ismertté, elismertté, még a közoktatási államtitkár is emiatt látogatott 1940-ben Serényfalvára. Elismerése jeléül országos mozgalommá tervezte fejleszteni Vásonyné falumisszióját. Nem így történt. A háborús időben tevékenységét a megyei és járási vezetők a társadalomra veszélyesnek minősítették, működését betiltották. Ehhez a döntéshez angol (nyugati) származása is hozzájárult. A falugárda minden felszerelését a karhatalom segítségével összeszedték és megsemmisítették, ő pedig nem léphetett többé a megye területére. A döntést fájdalommal, de nagy önfegyelmel fogadta. Budapest ostrománál még önkéntes ápolóként dolgozott, 1948-ban családjával együtt lakásából is kilakoltatták, rá egy évre elhunyt. Fia, unokái és dédunokái ma is Budapesten élnek.

Aggodalmak és remények

Mikor az óesztendő kapuja bezárul, mindannyiunk előtt felsejlik a jövő: vajon milyen lesz az új esztendő? Szeretnénk ilyenkor tervezgetni, számolgatni, de ez oly nehéz manapság. Hiszen az elmúlt év is tele volt meglepetésekkel, kellemetlen élményekkel, húsbavágó intézkedésekkel. Mindezek pedig jó okot adnak számunkra, hogy aggodalommal tekintünk a holnapra. Még csak a napokban kaptuk kézhez az első ez évi számlákat, és máris borongóssá vált a szilveszteri hangulatunk, a farsangi jókedvünk. Mint tűző napon a hőmérő higanyszála, úgy kúszik egyre feljebb a fűtés ára, a víz-, a villany-, a gyógyszer- és élelmiszerszámlák összege, és olvadó jégként vékonyodik a pénztárcánk. Aggódunk a holnapért, de vannak olyan nehéz helyzetben élők is sokan, akik kétségbeesve kérdezik: mi lesz a gyermekeinkkel, mi lesz velünk? Jó volna egy halvány reménysugár, de a sötét felhőkön alig tud áttörni egy csipetnyi fény is.

Vagy mégis? Hiszen a remény legyőzhetetlen. Ha minden elfogyott, ha minden elhagyott, még mindig marad egy szikra, mely ha fellángol, megmutatja, hogy a rosszban is van kevéske jó. Hogy a legnehezebb időben is felszállhat utunkon a köd, és megtalálhatjuk a kiutat a nyomorúságból. Mi táplálja ezt a reményt? Az, hogy zord telünk után tavasz jön, amely talán végre olyan lesz, hogy nem fogja jégcsókjával halálba dermeszteni a virágzó fákat, hanem langyos esővel és áldott napugárral érleli kertjeink gyümölcseit, hogy árvizek nem mossák el házainkat, hogy a perzselő nap nem égeti le vetéseinket. A rossz idők után, a szűk esztendőket követve lesz bőven asztalunkon eleség, poharainkban tiszta víz, és arcunkon mosoly. És még valami. Országunk vezetőiben együttérző szív, jóakarát, tisztelet azok iránt, akik a terheket hordozzák, küzdenek fáradhatatlanul egy jobb élet reményében. Ha így lesz, elcsitul a panasz szava, elmúlnak az aggodalmak. Ha így lesz, akkor bátran nézhetünk szembe a jövővel, és bízhatunk, hogy jobbá válik a holnap, és tisztább lesz az egünk (és a közélet is!), s megújult reménnyel és nagy akarással vágathatunk neki az új esztendőnek. Jövönket jórészt magunk alakítjuk küzdelem és áldozatok árán. Legyen eredményes az erőfeszítésünk, s ha jönnek is még nehéz idők, nem inognak meg, hanem urai leszünk még rossz sorsunknak is.

Darnyi Béla

KÉK HÍREK

Tájékoztató a Putnoki Rendőrőrs működési területén 2008. január hónapban elkövetett bűncselekményekről

Csoportosan elkövetett garázdaság büntett miatt indult eljárás 4 sajonémeti lakos ellen, akik 2008. január 1-jén a hajnali órákban egy szintén sajonémeti lakos lakásán megjelentek, szidalmazták és tetteleg bántalmazták. Az elkövetők cselekménye alkalmas volt arra, hogy másokban megbotránkozást, riadalmat keltsen.

Garázdaság vétségének elkövetése miatt indult eljárás egy putnoki férfi ellen, aki 2008. január 7-én megjelent volt élettársa lakásánál, az ott lakókat szidalmazta, fenyegetőzött, és cselekménye közben több ablaküveget betört. Cselekménye alkalmas volt arra, hogy másokban megbotránkozást, riadalmat keltsen.

Könnyű testi sértés elkövetésének megalapozott gyanúja miatt indult eljárás egy putnoki lakos ellen, aki 2008. január 17-én bántalmazta élettársa gyermekét. A sértett a bántalmazás miatt 8 napon belül gyógyuló sérüléseket szenvedett.

Lopás büntett miatt indult eljárás ismeretlen tettes ellen, aki 2008. január 1-jére virradóra egy putnoki kft. telephelyéről több használati tárgyat tulajdonított el 400.000 Ft értékben.

2008. január 5-re virradóra ismeretlen elkövető zárkifeszítés módszerével behatolt egy putnoki lakás melléképületébe, ahonnan több használati tárgyat tulajdonított el összesen 80.000 Ft értékben.

Betöréses lopás büntettének elkövetése miatt indult eljárás ismeretlen tettes ellen, aki 2008. január 7-re virradóra egy Putnokon található boltba ajtóbefeszítés módszerével behatolt, onnan szeszitalokat, dohányárut és különféle élelmiszereket tulajdonított el összesen 100.000 Ft értékben.

Eljárás indult ismeretlen tettes ellen, aki 2008. január 12-re virradóra egy putnoki üzletbe ajtóbefeszítés módszerével behatolt, onnan 40.000 Ft értékű szeszitalt tulajdonított el.

Betöréses lopás miatt indult eljárás ismeretlen tettes ellen, aki 2008. január 22-re virradóra ajtóbetörés módszerével behatolt egy putnoki lakásba, onnan három

festményt tulajdonított el 100.000 Ft értékben.

Betöréses lopás büntett elkövetése miatt indult eljárás ismeretlen tettes ellen, aki 2008. január 24-re virradóra lakatlefeszítés módszerével behatolt egy putnoki borospincébe, ahonnan műanyag hordókat és szőlőprést tulajdonított el 40.000 Ft értékben.

Eljárás indult ismeretlen tettes ellen, aki 2008. január 24-én a kora esti órákban egy putnoki nyitott lakásból eltulajdonított egy motoros láncfűrész 28.000 Ft értékben.

2008. január 27-re virradóra ismeretlen tettes egy putnoki üzletbe ajtóbetörés módszerével behatolt, ahonnan hűtőszekrények és szeszitalokat tulajdonított el közel 150.000 Ft értékben.

Betöréses lopás kísérletének büntette miatt indult eljárás ismeretlen tettes ellen, aki 2008. január 30-ra virradóra az egyik putnoki középületbe ablakbetörés módszerével behatolt, de onnan nem tulajdonított el semmit.

2008. január 9-re virradóra ismeretlen elkövetők ajtóbefeszítés módszerével behatoltak egy dubicsányi üzletbe, ahonnan 300.000 Ft értékű árukészletet tulajdonítottak el.

Betöréses lopás büntett elkövetése miatt indult eljárás ismeretlen tettes ellen, aki 2008. január 11-re virradóra egy bánrévei lakásba ablakbetörés módszerével behatolt, és festményeket tulajdonított el 21.000 Ft értékben.

Eljárás indult súlyos testi sértés büntett elkövetése miatt ismeretlen tettes ellen, aki 2008. január 12-én az egyik királdi szórakozóhelyen szökváltást követően egy alkalommal ököllel

arcon ütött egy királdi lakost, aki az ütés következtében 8 napon túl gyógyuló sérülést szenvedett.

2008. január 16-án a kora délutáni órákban ismeretlen elkövető ez idáig ismeretlen módszerrel behatolt egy sajpüspöki lakásba, ahonnan arany ékszereket tulajdonított el 750.000 Ft értékben.

Ismeretlen elkövető 2008. január 19-én Bánréve belterületén az egyik buszmegálló üvegeit ki-törte, valamint leszakított 2 db szeméttárolót. A rongálással 27.000 Ft kárt okozott.

Eljárás indult ismeretlen tettes ellen, aki 2008. január 22-t megelőző időben a királdi temető ravatalozó házának ereszcsonnáit eltulajdonította 26.000 Ft értékben.

Csoportosan elkövetett rablás büntett miatt indult eljárás 3 ismeretlen személy ellen, akik 2008. január 26-án a kora esti órákban a Bánréve külterületén gyalogosan közlekedő szlovák állampolgárt bántalmazták, majd zsebeit átkutatták, és a nála lévő készpénzt és utazótáskát a benne lévő értékekkel eltulajdonították.

2008. január 28-ra virradóra ismeretlen tettes lakatlefeszítés módszerével behatolt egy királdi üzletbe, ahonnan készpénzt és különböző nyereségtárgyakat tulajdonított el összesen 30.000 Ft értékben.

Eljárás indult ismeretlen tettesek ellen, akik 2008. január 6-22. közötti időszakban Putnok, Kelemér és Királd külterületein összesen 6 alkalommal különböző famennyiségeket tulajdonítottak el összesen 244.000 Ft értékben.

Köszönetnyilvánítás

Köszönetet mondunk mindazoknak a rokonoknak, barátoknak, ismerősöknek, akik szeretett halottunk:

id. Tamás Barnabás

temetésén megjelentek, sírjára virágot, koszorút helyeztek, gyászunkban osztoztak és segítő kezet nyújtottak.

Külön köszönjük Putnok város lakóinak, hogy oly sokan részt vettek a temetésen, ezzel is enyhítve fájdalunkat.

- Tamás Barnabás és családja -

• Sport •

Újabb PVSE siker

XXIII. alkalommal került megrendezésre január végén a dr. Borosi László teremlabdarúgó emléktorna. Egyszerre tíz helyszínen több mint 70 NB-s és megyei osztályú gárda léphetett pályára a továbbjutást jelentő első helyért a csoportselejtezők során. Városi Sportesarnokunk adott otthont az egyik grupp párharcainak, ahol a házigazdák mellett Mályinka, Szalonna, Kurítyán, Sajókaza és Dédestapolcsány legjobbjai teheték próbára tudásukat.

A papírfornának megfelelően Koszta Péter legénysége bizonyult favoritnak a mezőnyben és magabiztosan nagy gólarányú győzelmekkel utasította maga mögé ellenfeleit. Jöhetett a Miskolci finálé, ahol a legjobb selejtezőkörösök 2 hatos csoportban folytatták a küzdelmet. Magasabb nívót és remek játékerőt képviselő csapatok között sem talált legyőzőre a PVSE, így makulátlan mérleggel került a 4-es döntőbe, végül finalista lett a Gál vezérelte csapat. Az aranyéremért folytatott csatában ígáz, hogy elbukott a putnoki alakulat, de az ezüstérem megszerzése is nagyszerű fegyvertény. Gratulálunk!

Szakonyi

A szomszéd kislány dülta fel a putnoki roma család lakását

A szomszédban lakó tizenéves, szintén roma kislány dülta fel annak a putnoki roma családnak a lakását, akik azért hívtak rendőrt még pénteken, mert amíg nem voltak otthon, valaki bement a házukba, megrongálta, és fenyegetéseket festett a falra – mondta el a Független Hírügynökségnek a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Rendőr-főkapitányság szóvivője szombaton este.

Dobi Tamás közölte: a rendőrség kiderítette, hogy nem történt valódi fenyegetés. Szabálysértés miatt folytatják az eljárást.

Kiderült, hogy a szomszéd kislányt a család egyik gyereke egyedül hagyta a házban. A lány vallomásaiban az áll, hogy megszemjázott, ezért töltött magának egy pohár vizet. Nem vette észre, hogy a pohár alján egy gyógyszer, feltehetően nyugtató volt, és megitta.

Állítása szerint a gyógyszer hatására került furcsa állapotba, ezért dülta fel a lakást: szétdobálta a konyhai eszközöket, szétszórta a fűszereket és a kályhából kiszedett hamut, illetve fényképeket tépett darabokra. A falra állítólag rúzzsal festette fel a gyalázkodó szöveget, amelyet nem gondolt komolyan.

Az ötgyermekes anya a Független Hírügynökség tudósítójának szombaton délután még azt mondta, hogy egy éve költöztek a mostani lakóhelyükre, ahol más roma család nem lakik. Azóta többször megfenyegették őket, mert arra akarják rávenni, hogy költözzenek máshová. Az eset után nem mertek otthon aludni, a gyerekeket rokonoknál helyezték el. A vélt halálos fenyegetések miatt péntektől a rendőrség óránként ellenőrizte a ház környezetét.

Forrás: www.boon.hu/hirek/BORSOD-ABAUJ-ZEMPLEN/cikk

E L Ö N T A S Z E M É T

A rendszerváltozással betört hozzánk a nyugalat, minden előnyével és hátrányával.

A reklámok fénykorát éljük. Színes neonvirágok árasztják felénk egy-egy multi cég hatalmas fényzőneit. A városok utcáin sétálva rápillanthatunk az óriásplakátnyi hirdetésekre, melyeket az éjszaka leple alatt szorgos kezek átrajzolnak, letépdésnek. Az így keletkezett szemetet hordja a szél az úttesteken, utcákon.

Bekapcsoljuk a televíziót, várva az általunk jónak tartott film megtekintésére, dől belőle, hogy mit tanácsos venni.

Ha nagyon sok ember figyelmét lekötő filmet közvetítenek a reklámmezzakítások, akár hosszú percek is igénybe vesznek. A kispénzű ember átkapcsol egy másik csatornára, de ott szintén ugyanezzel szórakoztatják. A másik variáció, hogy elalszik eközben, és reggel, vagy az éjszaka közepén bosszúsan ébred: megint elrontották a szórakozását.

Nem tudunk úgy felmenni az internetre, vagy megnézni az e-mail levelezésünket, hogy ne találjunk közte reklámot. Itt még az a veszély is fennáll, hogy vírust is hordoznak, akármilyen jó spamszűrőt használunk.

Számomra a legmérgezőbb mégis a postaládába kéretlenül,

begyömöszölt hirdetőújságok mindennapi áradata.

Ma már fényes, színes papírra nyomják, – ezzel is hirdetve a cég gazdagságát – így aki kazánba vagy cserépkályhába tüzel, sem tudja hasznosítani begyűjtásra. A magam részéről egyből a kukába teszem őket, – majd elvi-

szik a szeméthordók – jelszóval. Ennyi az értelme.

A régi lakhelyemen erőszakosan benyomták ezeket az újságokat a postaládámba, ahol az unokáimról rendelt képek is ott voltak. Ettől az akciótól már törötn. Ugyan kinél reklamálhattam volna? Kiírtam a ládámba, hogy NEM KÉREK REKLÁMÚJSÁGOKAT, de ezzel senki nem törődött és dől bele továbbra is a szemét. Az új helyemen egy csőszersűség a postaláda, ha idejében nem megyek ki a leveleimért, azokat az udvarra tolják ki a bedobált reklámanyagok, ott ázik nyirkos latyakos időben, bosszúságot, illetve kárt okozva. HOL VAN AZ ÉN SZEMÉLYISÉGI JOGOM ILYENKOR?

Elgondolkodtatott ez az egész reklámőrület. Ugyan hány millió vagy milliárd gyűlhetne ebből össze gyermekeink jobb életére, vagy beteg öreg szüleink megsegítésére?

